

Budget 2024

FORSLAG

Indholdsfortegnelse

Generelt	Indledning – Budgetforslag 2024	1
Udvalg	Klima-, Plan- og Boligudvalget	3
	Undervisningsudvalget	5
	Ældre- og Omsorgsudvalget	8
	Kultur- og Fritidsudvalget	11
	Børneudvalget	13
	Socialudvalget	17
	Miljø- og Trafikudvalget	20
	Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget	23
	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	26
	By- og Erhvervsstrategisk Udvalg	29
	Magistraten	31
Oversigter	Budgetoverslag 2024-2028	34
	Bevillingsoversigt	35
	Investeringsoversigt	38
	Takstoversigt	45
	Leasingoversigt	52
	Økonomiske målsætninger	53
	Pris- og lønfremskrivningsprocenter	55
	Befolkningsprognose 2023	57

Budgetforslag 2024

Forvaltningen har udarbejdet et administrativt budgetforslag som udgangspunkt for budgetdrøftelserne. I tillæg til budgetforslaget er der udarbejdet en række tekniske bemærkninger med en nærmere gennemgang af økonomien for de enkelte udvalg. De tekniske bemærkninger offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Nærværende budgetforslag indeholder en beskrivelse af den overordnede økonomi for hele kommunen og de enkelte udvalg.

Rammerne for kommunens overordnede budgetlægning beskrives i afsnittet "Aftale om kommunernes økonomi 2024". Herudover indeholder budgetforslaget et overblik over kommunens samlede økonomi i form af oversigterne Budgetoverslag og Bevillingsoversigt. Disse oversigter viser, hvordan budgettet fordeler sig på de enkelte fagudvalg samt hvilken volumen, der knytter sig til kommunens mange opgaver.

De enkelte fagudvalg beskrives herudover hver for sig. I disse beskrivelser er der fokus på udvalgets opgaver, strategiske tiltag, udfordringer samt økonomi. Udvalgsbeskrivelserne indeholder det enkelte udvalgs driftsbudget for 2024. Herudover er der en oversigt over anlægsbeløb i 2024. Udvalgsbeskrivelserne giver et indblik i de enkelte udvalgs fagområder og udviklingen inden for disse.

Aftale om kommunernes økonomi 2024

Der er 25. maj 2023 indgået Aftale om kommunernes økonomi for 2024 imellem KL og regeringen. Centralt i aftalen er et løft af kommunernes serviceramme på 1,45 mia. kr. Indeholdt i dette løft er reduktioner på 0,7 mia. kr. i besparelse på administration generelt og 0,25 mia. kr. i besparelse på jobcentre.

Anlægsniveauet er forøget med 0,6 mia. kr. i forhold til aftalen for 2023, og den tidligere kommunale egenfinansiering på 1 mia. kr. af det aftalte anlægsniveau er afskaffet.

Serviceudgifter

Frederiksberg Kommunes serviceudgifter udgør 4,8 mia. kr. i Budgetforslag 2024. Heri er indregnet konsekvenserne af økonomiaftalen for 2024.

Anlægsudgifter

Der er med økonomiaftalen fastlagt en samlet bruttoanlægsramme på 19,1 mia. kr. (ekskl. ældreboliger). Det er 0,6 mia. kr. højere end i 2023. I Budgetforslag 2024 indgår anlægsudgifter på 346 mio. kr.

Overførselsudgifter

Det samlede niveau for overførselsudgifter på beskæftigelsesområdet er opjusteret med 81 mio. kr. i forhold til forventningen fra Budget 2023. Kommunerne kompenseres for overførselsudgifterne over budgetgarantien og bloktilskuddet.

Den aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsnen har siden 2019 været fastfrosset. Budgettet svarer derfor til niveauet fra 2019 tillagt pris- og lønudvikling frem til 2024.

Det finansielle område

Det finansielle område omfatter: skatteindtægter, tilskud, udligning, udviklingsbidrag til Region Hovedstaden, lånoptagelse, renter, afdrag, finansforskydninger samt tilgang og afgang på kassebeholdningen.

Nedenfor er kort opsummeret de vigtigste tal vedrørende tilskud, udligning og skatter, mens øvrige finansielle poster beskrives i de tekniske budgetbemærkninger.

Tilskud og udligning

Nettoudgifter til tilskud og udligning udgør 799 mio. kr. i Budgetforslag 2024. Heri indgår bidrag på 824 mio. kr. vedr. udligning af udgiftsbehov og 825 mio. kr. vedr. udligning af beskatningsgrundlag, mens kommunen modtager 1.391 mio. kr. i bloktilskud. Budgetforslaget bygger på det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Skatter

I Budgetforslag 2024 er indregnet skatteindtægter på 7,5 mia. kr., som er fordelt på følgende poster:

Budgetlagte skatter	
Mio. kr.	2024
Kommunal indkomstskat	-6.680
Anden skat på indkomster	-67
Selskabsskat	-166
Grundskyld	-533
Anden skat på fast ejendom	-70
I alt	-7.515

Den kommunale indkomstskat er opgjort ud fra en fastholdt udskrivningsprocent på 23,47 pct. og det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2024.

Anden indkomstskat omfatter dødsboskatter i komplekse sager samt forskerskatteordningen.

Indtægten fra selskabsskat er budgetlagt ud fra et skøn for den kommunale andel af virksomhedernes overskud for indkomståret 2021 inkl. efterreguleringer.

Grundskyld betales af den afgiftspligtige grundværdi defineret ud fra den offentlige vurdering. I 2024 baseres budgettet på de foreløbige, nye vurderinger udsendt af staten. Grundskyldspromillen er fastsat ud fra det af Folketinget vedtagne loft, som svarer til 3,1 promille for Frederiksberg. Dette loft giver samme grundskyldsindtægter som i Budget 2023, hvor grundskyldspromillen blev vedtaget til 24,75.

Dækningsafgifter betales af offentlige ejendommernes forskelsværdi (bygninger på grunden mv.) samt grundværdi for erhvervsjendomme og de offentlige ejendomme, som er fritaget for grundskyld. På erhvervsjendomme er dækningsafgiften forudsat til 5,0 promille.

Generelle budgetbemærkninger

Styrelsesloven

Det formelle grundlag for udarbejdelsen af det kommunale budget er Lov om kommunernes styrelse (jf. lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019).

Bevillingsniveau

Driftsbevillingsniveauet ligger på udvalgsniveau med en bruttobevilling til hvert udvalg. Udvalget opdeler sin bevilling i aktiviteter og herunder eventuelt i opgaver, der delegeres til områder og institutioner. Drifts- og anlægsbevillingerne fremgår i dette budgetforslag som nettobevillinger. I de tekniske bemærkninger er bevillingerne angivet som brutto.

Udvalgsstyre

Frederiksberg Kommune har udvalgsstyre, som kendetegnes ved, at den umiddelbare forvaltning af sagsområder og forberedelse af sager til Kommunalbestyrelsen varetages af udvalgene, mens borgmesteren har den øverste daglige ledelse af den kommunale administration.

Kommunalbestyrelsen har i forbindelse med vedtagelsen af kommunens styrelsesvedtægt valgt at benævne økonomiudvalget Magistraten og medlemmerne af Magistraten rådmænd.

Budgetforudsætninger

I beregningen af budgetrammerne er der taget udgangspunkt i budgetoverslagsårene fra budget 2023. Disse rammer er ændret i forhold til vedtagne ændringer i opgaverne, der følger af 1. og 2. finansielle orientering. Desuden er der indarbejdet nye skøn for demografiafhængige områder, skatter, tilskud og udligning samt øvrige finansielle poster.

Befolkningsudviklingen

Frederiksberg Kommune udarbejder årligt en befolkningsprognose, der skaber grundlag for såvel den økonomiske som den fysiske planlægning i kommunen. På baggrund af den forventede befolkningsudvikling i Frederiksberg Kommune er budgetrammerne for dagtilbud, skole og fritidsordninger korrigeret. Det samme gør sig gældende for udvalgte delrammer under ældreområdet, sundhed og folkeoplysning.

Befolkningsprognosen udarbejdes ved brug af historiske data for fødsler, dødsfald og flytninger samt en boligprognose, der ligger til grund for fremskrivningen.

Takster

Taksterne er som hovedregel reguleret med den gennemsnitlige pris- og lønudvikling. Takster, der reguleres på anden vis ud over den gennemsnitlige pris- og lønudvikling, beskrives i de respektive udvalgs gennemgange.

Forsyningsvirksomhed

Budgetlægningen af renovation og klimatilpasning holdes uden for budgetrammeberegningen, idet områderne er takstfinansierede og ikke må sammenblandes med det skattefinansierede område. Forrentningen af mellemværendet med kommunen beregnes på baggrund af en dansk 10-årig statsobligationsrente i regnskabsåret.

Klima-, Plan- og Boligudvalget

Udvalgets opgaver

Klima-, Plan- og Boligudvalget (KPBU) varetager prioritering af kommunens overordnede klima- og boligindsats, herunder kommunens overordnede klimaplan og opfølgning herpå. Udvalget varetager også planlægnings- og myndighedsopgaver i relation til planlov, byggelov, byfornyelseslov og boliglovgivning samt drift af kommunens ejendomme og grunde.

Klimaplan og opfølgning herpå

KPBU har det politiske ansvar for at følge og fastlægge rammerne for Frederiksberg Kommunes Klimaplan fra 2021, herunder kommunens mål og de tilknyttede handlinger/omstillingselementer for reduktion af CO₂-udledningen. Planen indeholder også en plan for de tiltag, der skal sikre byen mod effekterne af klimaforandringerne, herunder bl.a. øgede vandmængder fra skybrud (klimatilpasning).

Planlægnings- og myndighedsopgaver

Udvalget forvalter kommunens myndighedsopgaver inden for planloven (delvist), byggelovgivningen, byfornyelsesloven, boligreguleringsloven og almenboligloven.

Lokalplaner

Kommunens byplanlægning udmøntes via Kommuneplanen og lokalplaner evt. med tilhørende kommuneplantillæg.

Lokalplaner regulerer, hvad et bestemt område af byen må anvendes til, hvor meget der må bygges samt udformningen af bebyggelse og udearealer. Frederiksberg Kommune udarbejder årligt 5-7 lokalplaner enten i form af nye lokalplaner eller ændringer af bestående.

Byggesager

Frederiksberg Kommune behandler hvert år ca. 1.800 byggesager. En væsentlig del af byen er underlagt lokalplaner med bevarende bestemmelser eller bestemmelser, som på anden vis regulerer byggeriers udseende, størrelse og anvendelse. Et antal byggesager (ca. 60 årligt) kræver derfor dispensation fra det gældende plangrundlag. Disse sager forelægges udvalget, hvis den pågældende dispensation tilsiger dette, ligesom der kan være byggesager, der af andre grunde skal forelægges - f.eks. med henblik på en principiel stillingtagen.

By- og områdefornyelse

Den offentligt støttede byfornyelse på Frederiksberg sker i henhold til Frederiksberg kommunes byfornyelsesstrategi. Formålet er at støtte projekter, der giver mest muligt tilbage til byen, så der er tale om fornyelse af byen i højere grad end fornyelse af den enkelte bolig.

Sager om boligregulering

Udvalget får forelagt konkrete sager om nedlæggelse af boliger, herunder sager om boligsammenlægninger i henhold til boligreguleringsloven. Boligreguleringslovgivningen har til formål at sikre, at boligmassen udnyttes hensigtsmæssigt. Udvalget får også forelagt sager med ansøgninger om tilladelse til, at boliger står tomme i en vis periode typisk med henblik på istandsættelse.

Almene Boliger

På Frederiksberg udgør almene boliger ca. 10 pct. af byens samlede boligmasse. Det er KPBU's opgave at behandle ansøgninger om støttet byggeri efter almenboligloven, hvor der ansøges om kommunegaranti for lånoptagelse.

Frederiksberg Kommune har i sit budget afsat midler til støtte for nye almene boliger. Frederiksberg har et unikt udgangspunkt for en blandet by, og det er vigtigt at holde fokus på initiativer, der kan understøtte almene boligprojekter og nye boligtyper, der bidrager til fællesskab og mangfoldighed i boligudbuddet.

Kommunens ejendomme og grunde

Udvalget har ansvaret for drift og vedligehold af de overordnede fysiske rammer for de kommunale bygninger – svarende til ca. 490.000 m² – samt med visse anlægsprojekter, hvor der f.eks. også føres tilsyn med byggepladser.

Kommunen råder også over 19 beboelsesejendomme med ca. 750 lejemål, som bl.a. bruges til anvisning af udsatte borgere. Budgetaftalen for 2021-2022 prioriterede en stor investering i vedligeholdelsen af kommunens ejendomme, herunder beboelsesejendommene. I Budgetaftalen for 2023 blev investeringen løftet yderligere, så den fra 2026 og frem udgør 80 mio. kr. årligt.

Strategiske tiltag og udfordringer

Frederiksberg har et godt udgangspunkt for at være en blandet by med en varieret sammensætning af levende kvarterer med forskellige boligtyper og -størrelser blandet med erhverv, detailhandel og uddannelsesinstitutioner.

Derfor vedtog Kommunalbestyrelsen i 2022 et boligpolitiske udspil, Udbygning af den blandede by, der supplerer kommunens gældende boligpolitik. Dette boligpolitiske udspil har til formål at sikre boliger, der er til at betale, mangfoldig boligforsyning, tilgængelighed af betalbare boliger – og blandede byfunktioner i hele byen. Det boligpolitiske udspil indarbejdes i en temarevision af kommuneplanen om udbygning af den blandede by, som forventes politisk vedtaget i 2023.

Sikring af energieffektivisering og brug af vedvarende energi

Optimering af energiforbruget og større udbredelse af vedvarende energi er også centrale indsatser i byen. Både for at yde et grønt bidrag til fremtiden – men også for kunne at spare på energien i en tid, hvor energipriserne er steget. Energieffektiviseringer kræver langsigtede investeringer. Afsatte midler til vedligeholdelse af kommunale ejendomme sikrer investeringer i bygningsvedligeholdelse, hvor der også er fokus på energiforbedringer, som bidrager til at gøre Frederiksberg til klimabyen for fremtiden.

Udvalgets økonomi

Drift	
Mio. kr. netto	2024
Byfornyelse mv.	32,4
Ejendomme	97,3
Grundarealer mv.	1,0
I alt	130,7

I forhold til sidste års budget er budgettet forøget med 1,4 mio. kr. Dette dækker over en reduktion på 1,0 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, og en forøgelse på 2,4 mio. kr. som vedrører nye ændringer.

En specifikation af de nye ændringer til Budget 2024 kan findes i bilaget Driftsspecifikation i de tekniske budgetbemærkninger.

Vedtagne anlægsprojekter

Anlæg		
Mio. kr. netto	2024	Samlet overslag
Vedligeholdsplan for kommunale bygninger og idrætsanlæg	49,2	-
Vedligeholdsplan for kommunale bygninger og idrætsanlæg (boligdel)	21,3	-
Byfornyelse og Områdefornyelse (inklusive projektledelse)	7,5	-
Pulje til imødekommelse af AT-påbud	1,5	-
Pulje til rådhusarbejder	3,0	-
Pulje til udbedring og forebyggelse af skimmelforekomster	4,5	-
I alt	87,0	-

*Note: Puljerne er flerårige projekter uden slutdato, hvorfor et samlet overslag ikke er relevant.

Takster

Takster	
Kr.	2024
Byggesagsbehandling (per time)	908*

*Note: Taksten er under genberegning med henblik på at indgå i budgetforhandlingerne 2024.

Undervisningsudvalget

Udvalgets opgaver

Undervisningsudvalget har ansvaret for folkeskoler på Frederiksberg herunder SFO'er, klubber, Ungdomsskolen samt rådgivning og specialiserede tilbud, der knytter sig til folkeskolen.

Undervisning og fritidstilbud

Aktiviteten omfatter ti folkeskoler med tilhørende skolefritidsordninger og klubber samt en specialskole.

Undervisningsområdet varetager en række myndighedsopgaver omkring tilsyn med undervisningspligten, tilsyn og betalinger til frie grundskoler, befordringsgodtgørelse, syge- og hjemmeundervisning samt tilskud til efterskoler.

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR), som er en del af Fællesrådgivningen for Børn og Unge, er en tværfagligt sammensat rådgivning, hvor lærere og pædagoger ved kommunens dagtilbud og skoler samt i mindre omfang forældre kan henvende sig for at få råd og vejledning vedrørende børn og unge mellem 0-18 år.

Ungdomsskole

Frederiksberg Kommunes ungdomsskole udbyder valgfag på tværs af skolernes 9. klasser, samt udbyder undervisningstilbud i fritiden rettet primært mod 14-18 årige. For unge, der bor i Frederiksberg Kommune, er det som hovedregel gratis at deltage på Ungdomsskolens hold.

Unge

SSP-indsatsen retter sig mod unge, som er kriminalitetstruede eller i risiko for at blive radikaliserede.

Institutioner og pladser

Nedenfor ses en oversigt over det antal institutioner, der findes på undervisningsudvalgets område samt prognosen for antallet af pladser i 2024.

Skoler og institutioner			
Prognosticeret antal pladser			
Type	Antal	Klasser	Elever/ Børn
Folkeskoler	10	325	7.191
Skolefritidsordninger	9	-	2.776

Skoler og institutioner

Prognosticeret antal pladser

Type	Antal	Klasser	Elever/ Børn
Fritidsklub	8	-	2.302
Ungdomsklub	8	-	7776

Skolen ved Nordens Plads er kommunens specialskole. Herudover er der specialklasserækker på en del af folkeskolerne.

Der er oprettet modtagehold og -klasser på flere skoler til undervisning af nytilkomne flygtninge og andre med særligt behov for danskundervisning.

Nedenfor vises antallet af specialtilbud, svarende til det oprettede antal pladser i skoleåret 2022/23, og pladser i mellemformer fra 2023/24.

Specialpladser i Frederiksberg Kommune

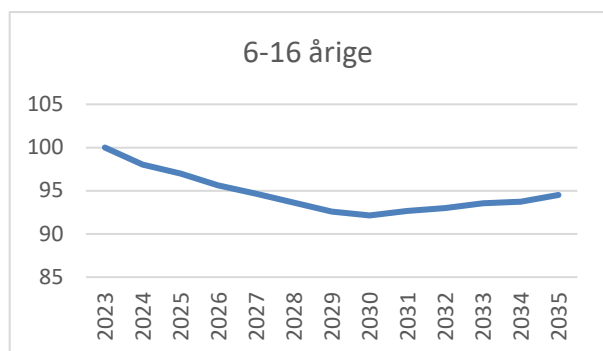
Type	Pladser
Specialskole	224
Specialklasser	148
Mellemformer (23/24)	35
Integreret	
Specialundervisning	21
Skolefritidsordninger	61
Fritidsklub	50
Ungdomsklub	1
Modtagerklasser/hold	121
Flygtninge Ukraine	89

Udvalgets strategiske tiltag og udfordringer

Demografisk udvikling

Befolkningsprognose 2022 viser, at antallet af skolebørn (6-16-årige) er faldende frem til 2030, og herefter stiger det en lille smule frem til 2035.

Figur 1 - Indekseret udvikling i antallet af skolebørn

Kilde: Frederiksberg Kommunes Befolkningsprognose 2023.

Kapacitet

Der er faldende børnetal i de kommende år, hvilket betyder, at der skal oprettes færre klasser på skolerne. Samtidig er der et arbejde i gang med implementering af mellemformsgrupper på skolerne som et tiltag, der ligger mellem egentlige specialtilbud og almenområdet. Det betyder, at elevtallet på de enkelte skoler vil stige. Derfor kan efterspørgslen, med den seneste befolkningsprognose, set for kommunen som helhed, fortsat rummes på de ti folkeskoler.

Fremtidens skole 2030

Der er udarbejdet en skolepolitik 'Sammen om løfterne – Fremtidens skole 2030', der sætter retningen for udviklingen af folkeskolen frem mod 2030. I budgetperioden vil der blive arbejdet med implementering af politikken gennem tre fokusområder for arbejdet: Børn i udfordringer, Rekruttering og fastholdelse samt STEM-fagene. De fælles fokusområder beskrives i 'Fælles kommunal mål- og rammeaftale for Frederiksberg Kommunes skolevæsen og omsættes til konkrete handlinger i skolerne individuelle skoleplaner.

Gennemførelsen af 'Sammen om løfterne' understøttes ligeledes af A.P. Møller Fonden, der har givet tilsagn om støtte på 2,5 mio. kr. i en to-årig periode til gennemførelsen af ledelsesudvikling, særligt til implementeringen af børn i udfordringer. Der er samtidig sat fokus på de fysiske rammer. Derfor er der udarbejdet en masterplan for vedligehold og modernisering af folkeskolerne, SFO og klubber.

Omstilling af specialundervisningsområdet

Frederiksberg Kommune oplever, i lighed med landets øvrige kommuner, et stigende pres på antallet af børn og unge, som har udfordringer og har behov for særlig støtte.

I 2020-2021 blev der gennemført en grundig analyse af kommunens specialundervisningsindsats, herunder hvordan 'mellemtilbud' (mellemformer) i tilknytning til den almene skole kan realiseres. I 2021 blev der fremlagt et forslag til en ny organisering af mellemformsgrupper på skolerne på Frederiksberg. Efter en konkretisering implementeres de første fem mellemformsgrupper i skoleåret 2023/24.

Arbejdet med inklusion understøttes i budgetperioden af flere udviklingstiltag:

1. Projekt tidlig og forebyggende indsats, som det samlede Børne- og Ungeområde arbejder med. Her udvikles arbejds gange og samarbejdes især på tværs af almenområdet og det familiesociale område. Der arbejdes med lokale forebyggende indsatser og sikres tværgående koordination og videndeling skolerne imellem. Fra skoleåret 2023/24 implementeres en ny fælles handleplan, som anvendes på tværs af alle skoler i forhold til børn i udfordringer.
2. Skoledagbehandlingstilbud er et skoletilbud, som gives via en kombination af folkeskoleloven (undervisningsdelen) og serviceloven (behandlingsdelen). I budgetperioden vil der, som en del af omstillingen af specialundervisningsområdet også blive kigget på at visitere elever i skoledagbehandlingstilbud til kommunale tilbud.
3. Fortsat implementering af nye mellemformer på specialundervisningsområdet med henblik på dels effektiviseringer, dels kvalitetsudvikling i form af udvikling af nye "mellemformsgrupper". Opfølgning på justeringer af visitationsprocedurer og ændring af økonomimodellen på specialundervisningsområdet således at både organisation og økonomi understøtter de rette indsatser i forhold til at sikre en høj grad af inklusion.
4. Forslag, der skal sikre den rette støtte og rådgivning, samt styrke det lokale kompetenceniveau på skolerne. Herunder opfølgning på oprettelsen af et nyt videncenter for specialpædagogik, som sammen med kommunens eksisterende rådgivende instanser skal styrke skolerne i deres forebyggende og foregribende indsatser.

Flere skal have en ungdomsuddannelse

Der er i Frederiksberg Kommune formuleret en fælles retning for ungeindsatsen på Frederiksberg, der indeholder en række delmål i forhold til at få flere unge i uddannelse og arbejde. I den forbindelse

blev der i efteråret 2022 etableret en erhvervs-klasse på Tre Falke Skolen for elever, som profiterer af en højere grad af praksisfaglighed i deres skoletilbud. Derudover arbejdes der i Frederiksberg Uddannelsesråd med at pege på tiltag, som kan styrke overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelserne, ligesom der på lederniveau er et fokus på at etablere et stærkere samarbejde på tværs af forvaltninger, hvor den unge i højere grad sættes i centrum via eksempelvis Ungekonferencen.

Digitalisering

I 2022 er der foretaget en udskiftning af læringsplatformen MinUddannelse til SkolePortalen. Den nye platform blev taget i drift i skoleåret 2022/23. Der arbejdes med fortsat implementering af Meddelelsesbog og digitale pædagogiske handleplaner.

Der arbejdes fortsat med implementering af Strategi for Skole-It 2019-2023. Der er blevet udarbejdet og gennemført en kompetenceafdækning i forhold til It-kompetencer af det pædagogiske personale i 2022, og ud fra denne skal skolerne iværksætte diverse passende tiltag.

Et fokusområde i skoleåret 2023-24 vil være STEM, og her skal Naturfagsstrategien og It-strategien spille sammen for at få øget opmærksomhed på, hvordan vi udvikler STEM-kompetencer på Frederiksberg, både hos personalet og hos eleverne.

Der er gennemført et udbud af digitale læremidler og en ny rammeaftale med 23 delaftaler træder i kraft og implementeres fra 1. august 2023. Herudover er der gennemført en ny indkøbs og fordelingsmodel, så skolerne har større indflydelse og lokale frihedsgrader til, hvad de vil indkøbe i rammeaftalen.

Desuden er der fortsat løbende opmærksomhed på It-sikkerhed og GDPR på skoleområdet. Der arbejdes med diverse tiltag og procedurer for at højne It-sikkerheden og sikre borgernes data.

Udvalgets økonomi

Drift Mio. kr. netto	2024
Undervisning og fritidstilbud	848,2
Ungdomsuddannelse	7,4
SSP	4,7
I alt	860,3

I forhold til sidste års budget er budgettet forøget med 4,6 mio. kr. Dette dækker over en reduktion på 19,6 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, samt en forøgelse på 24,2 mio. kr. som vedrører nye ændringer.

En specifikation af de nye ændringer til Budget 2024 kan findes i bilaget Driftsspecifikation i de tekniske budgetbemærkninger.

Vedtagne anlægsprojekter

Anlæg Mio. kr. Netto	2024	Samlet overslag
Renovering af skolegårde med klimatilpasning	4,0	5,9
Skolemesterplan	0,0	30,0
Renovering af Søndermarksskolen	66,4	143,8
Ny Hollænderskolen - Helhedsplan for udearealer	0,1	8,4
Vedligeholdelsesplan - Genhusning af skoler	2,3	21,0
I alt	72,8	

Takster

Nedenfor ses foreløbige takster på Undervisningsudvalgets område for 2024. Takster genberegnes evt. ud fra konsekvenser af budgetaftalen.

Takster Kr. pr. måned	2024
SFO	2.122
Fritidsklub	739
Ungdomsklub	445

Ældre- og Omsorgsudvalget

Udvalgets opgaver

Ældre- og Omsorgsudvalget har ansvaret for kommunens aktiviteter på ældre- og omsorgsområdet.

Ældre- og omsorgsområdet er under pres bl.a. fordi, der bliver flere ældre. Sund aldring er en samlebetegnelse for, at befolkningens levetid stiger, at flere borgere lever længere med et plejebehov, samt at flere opnår flere år med høj selvhjulpethed, før behov for blandt andet plejebolig opstår. Den sunde aldring betyder dog også, at et voksende antal borgere lever længere med en kronisk sygdom, og at flere udvikler demens.

Opgavefordelingen mellem kommune og region er under forandring. Den 1. juli 2022 trådte sundhedsklyngerne omkring akuthospitalerne i kraft. Det styrkede samarbejde mellem kommuner, hospital og almen praksis vil skabe bedre sammenhæng i behandlingen af bl.a. borgere med kroniske sygdomme samt den ældre medicinske patient.

Arbejdsmarkedet er generelt under pres. På ældreområdet er det vanskeligt at rekruttere og fastholde medarbejdere. Der er både nationalt og lokalt taget en række initiativer, der forventes delvist at kunne imødekomme udfordringen.

Omsorgstilbud

Omsorgstilbud dækker hovedsageligt udgifter til hjemmehjælp, hjemmesygepleje, ældreboliger og plejeboliger, aktivitetscentre samt Døgnrehabiliteringen. Hertil kommer en række tilbud, ordninger og ydelser som fx vaskeriordning, tilskud til ældreklubber m.m.

Forvaltningen har udarbejdet en ældreanalyse, der peger på en række områder, hvor det er muligt at justere indsatsen. Ældreanalysen har været forelagt ifm. Budget 2023.

Hjælpe midler

Kommunen skal ifølge servicelovens §§ 112, 113 og 116 yde støtte til hjælpemidler, forbrugsgoder og boligændringer til borgere med en varig nedsat funktionsevne. Hjælpe midler er produkter, som mennesker med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse anvender. Formålet med hjælpemidler er at kompensere for funktionsnedsættelse og give borgere bedre muligheder for rehabilitering, aktivitet og samfundsdeltagelse. Fagområdet for hjælpemidler omfatter hele formidlingsprocessen fra

borgeren oplever et behov, over kommunens udredning og bevilling, valg af det rigtige produkt og til, at borgeren anvender hjælpemidlet i hverdagen. Med den teknologiske udvikling udvides tilbuddet af hjælpemidler løbende.

Sundhed

Sundhed omfatter udgifter til aktiviteter i kommunalt regi, herunder forebyggelse vedrørende omsorgsområdet og ambulante genoptræning samt finansiering af borgernes brug af regionale sundhedsydelser, fx hospice, specialiseret genoptræning og specialiseret rehabilitering.

Institutioner og pladser

Nedenfor ses en oversigt over antal institutioner og pladser primo 2023 på udvalgte områder.

Institutioner til ældre		
Type	Antal	Pladser
Plejeboligtilbud	12	962*
Aktivitetstilbud	3	95**
Døgntilbud	1	80

*Heri indgår 3 midlertidige fleksible pladser.

** Inklusive 20 pladser på Stedet (yngre borgere med demens).

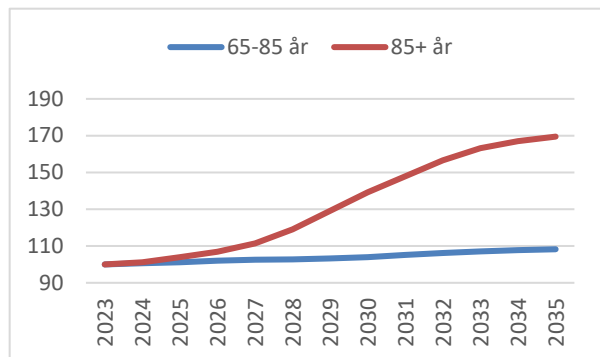
Udvalgets strategiske tiltag og udfordringer

Flere ældre

Nedenstående grafer viser den demografiske udvikling blandt kommunens ældrebefolkning fordelt på relevante aldersgrupper. Befolkningsudviklingen bruges blandt andet til at tilpasse budgettet til hjemmeplejen samt til at estimere behovet for plejeboliger i kommunen.

Selvom der ikke er større forandringer i forhold til prognose 2022 er det værd at bemærke, at antallet af 85+ årige stiger markant med næsten 70% frem mod 2036.

Figur 1 – Indekseret udvikling i antallet af 65-85 årige hhv. 85+ årige

Kilde: Frederiksberg Kommunes Befolkningsprognose 2023.

I takt med den demografiske udvikling sker der løbende en udbygning af antal plejeboliger, ligesom de nuværende boliger bygningsmæssigt gøres tidssvarende. Der arbejdes fortsat med forskellige typer af fleksible løsninger, der gør det muligt løbende at tilpasse kommunens tilbud og ressourcer til udviklingen i borgernes behov. Det gælder fx oprettelsen af fleksible omsorgspladser på bl.a. Frederiksberg Kommunes Døgnrehabilitering, der kan håndtere midlertidige ændringer i behovet for plejeboliger.

Frederiksberg Kommunes Ældre- og Værdighedspolitik for 2023-2026 fastlægger de centrale værdier og principper for kommunens sundheds- og omsorgsarbejde. Borgerne støttes i at være aktive og selvhjulpne længst muligt. Borgerne skal være trygge og have hjælp, hvis behovet opstår og frivillige og det bredere civilsamfund indgår som en værdifuld medspiller i at skabe det gode ældreliv og forebygge ensomhed i samspil med borger, pårørende og kommune.

Rehabiliteringsindsatsen er en integreret del af kommunens opgaveløsning. Hverdagsrehabilitering er træning i hverdagens aktiviteter, såsom indkøb, tøjvask, støvsugning, personlig pleje m.m. Formålet med hverdagsrehabilitering er at hjælpe borgeren til, helt eller delvist at blive uafhængig af andres hjælp i hverdagen. Der kan også være tale om genoptræning og rehabilitering efter fx sygdom eller skade, så borgeren får styrke til igen at opnå og fastholde en velfungerende hverdag med aktiviteter. Rehabilitering bygger på en tæt dialog med borgeren og tager udgangspunkt i borgerens egne mål og ressourcer.

Udvalgets økonomi

Drift	
Mio. kr. netto	2024
Omsorg	966,8
Hjælpebidler	59,2
Sundhed	62,6
I alt	1.088,58

I forhold til sidste års budget er budgettet forøget med 28,2 mio. kr. Dette dækker over en reduktion på 0,6 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, samt en forøgelse på 28,8 mio. kr. som vedrører nye ændringer.

En specifikation af de nye ændringer til Budget 2024 kan findes i bilaget Driftsspecifikation i de tekniske budgetbemærkninger.

Vedtagne anlægsprojekter

Anlæg	Samlet	
	Mio. kr. netto	2024 Overslag
Masterplan - Hospitalsgrunden, Boligdel	2,7	272,4
Masterplan - Hospitalsgrunden (servicedel)	0,6	79,4
Ingeborggården, Boligdel	58,4	459,3
Ingeborggården, Servicedel	16,2	133,7
Nimbus, Inventar	0,0	3,1
Modernisering af Søndervang Plejehjem - Byudvikling	6,7	11,3
Søndervang, Inventar	6,5	16,1
70 nye plejeboligpladser, Boligdel	0,0	159,9
Masterplan - Hospitalsgrunden, Boligdel	2,7	272,4
Masterplan - Hospitalsgrunden (servicedel)	0,6	74,6
Ingeborggården, Boligdel	58,4	459,3
Ingeborggården, Servicedel	16,2	133,7
Nimbus, Inventar	0,0	3,1
Modernisering af Søndervang Plejehjem - Byudvikling	5,9	11,3
Søndervang, Inventar	4,5	16,1

Anlæg	Samlet	
	Mio. kr. netto	2024 Overslag
70 nye plejeboligpladser, Boligdel	0,0	159,9
70 nye plejeboligpladser, Servicedel	0,0	42,6
Ny Søndervang, Boligdel	138,4	302,1
Ny Søndervang, Servicedel	21,2	62,0
Projektledelse, modernisering af plejehjem	1,7	47,9
Undersøgelser- og afdækningspulje til fremtidig plejeboligkapacitet	0,9	0,9
Søndervang Plejecenter, Nødkapacitet	7,3	57,1
Udvidelse af Østervang Servicedel	0,0	23,3
Udvidelse af Østervang Boligdel	0,0	67,3
I alt	257,8	

Kultur- og Fritidsudvalget

Udvalgets opgaver

Kultur- og Fritidsudvalget (KFU) prioriterer indsatsen for kommunens aktiviteter på kultur- og fritidsområdet, herunder inden for idræt og folkeoplysning samt biblioteker og kultur.

Idræt og folkeoplysning

Området dækker primært aktiviteter, som reguleres af Folkeoplysningsloven. Der ydes aktivitetstilskud til en række aftenskoler samt børne- og ungdomsforeninger. Der kan endvidere stilles offentlige lokaler vederlagsfrit til rådighed for godkendte foreninger. For de foreninger, der driver deres aktiviteter i private lokaler, er der mulighed for at søge lokaletilskud.

Folkeoplysningsområdet dækker endvidere driftstilskud til Københavns Boldklub (KB) og til Frederiksberg Idræt (FIU), der stiller deres haller og anlæg til rådighed for aftenskoler og foreninger.

På idrætsområdet indgår drift af de kommunale haller og anlæg, som også varetages af FIU. Under området ligger også udgifter til Frederiksberg Badene (Frederiksberg Svømmehal og Flintholm Svømmehal).

Endelig er kommunens sommerferieaktiviteter for børn budgetlagt her.

Biblioteker og kultur

Området "Biblioteker og kultur" omfatter Biblioteket Frederiksberg, som består af Hovedbiblioteket på Solbjerg Plads samt biblioteksindgange på hhv. Godthåbsvej (familiebibliotek) og Medborgercenteret ved Nordens Plads.

Herudover omfatter området tilskud til en række små og store institutioner inden for det kulturelle område – teatre, musik, museer mv., ligesom driftsudgifterne til afvikling af en lang række tilbagevendende kulturelle events og arrangementer er budgetlagt på området.

Endvidere indgår tre tilskudspuljer, hvoraf to disponeres af Kultur- og Fritidsudvalget og én af Musikudvalget på baggrund af ansøgninger fra en bred vifte af kulturelle aktører – store som små.

Endelig omfatter området driften af kultur- og bevægelseshuset KU.BE samt de dele af Magnetten,

som omfatter aktiviteter, der relaterer sig til Kultur- og Fritidsudvalget – primært kampsport og musik.

Institutioner på Kultur- og Fritidsområdet

Kommunale institutioner
Frederiksberg Badene (Flintholm Svømmehal og Frederiksberg Svømmehal)
Hovedbiblioteket
Biblioteksindgang Danasvej
Biblioteksindgang Godthåbsvej
Medborgercenter Nordens Plads
KU.BE

Hertil kommer driftsoverenskomster/aftaler med en række selvejende/private institutioner, herunder Frederiksberg Museerne, Musikhøjskolen, Avenyt, Riddersalen samt FIU og KB.

Udvalgets strategiske tiltag og udfordringer

Kultur- og Fritidspolitik

I juni 2023 vedtog Kommunalbestyrelsen en ny Kultur- og Fritidspolitik, som bygger på en overordnet vision:

På Frederiksberg arbejder vi for et nærværende og mangfoldigt kultur- og fritidsliv, som tager afsæt i Frederiksbergs særlige kendetegn og er til stede i alles liv på en relevant måde for at bidrage til fællesskab og demokratisk dannelse.

Ud over visionen, rummer politikken også fire fokusområder:

1. At skabe og understøtte kulturelle mødesteder for mennesker på hele Frederiksberg
2. At understøtte frivillighed i kultur- og fritidslivet
3. At have særligt fokus på børn og unge – herunder især pigers deltagelse i foreningslivet
4. At kultur- og fritidslivet bliver en integreret del af kommunens øvrige fagområder

Under visionsniveauet ligger desuden et strateginiveau, som består af en Teaterstrategi, en Biblioteksstrategi, Bevæg Dig For Livet, en Facilitetsstrategi for idræt, en Folkeoplysningsstrategi, en Kunststrategi og en Musikstrategi.

Udvalgets økonomi

Drift	
Mio. kr. netto	2024
Idræt og folkeoplysning	92,2
Biblioteker og kultur	109,8
I alt	201,9

I forhold til sidste års budget er budgettet reduceret med 4,1 mio. kr. Dette dækker over en reduktion på 13,4 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, samt en forøgelse på 9,3 mio. kr. som vedrører nye ændringer.

En specifikation af de nye ændringer til Budget 2024 kan findes i bilaget Driftsspecifikation i de tekniske budgetbemærkninger.

Vedtagne anlægsprojekter

Anlæg	Samlet	
Mio. kr. netto	2024	Overslag
Flintholm Svømmehal - Genopretningsarbejder ifm. kommunens overtagelse	10,1	11,7
Klubhus - FB	0,0	11,6
KU.BE Forsikrings-sag	0,6	8,0
Lysprojekt Flintholm Svømmehal	0,0	1,9
Midlertidig genhusning vedr. FB klubhus	0,0	1,8
Renovering af Frederiksberg Svømmehal	27,9	193,2
Voldgiftssag - Frederiksberg Svømmehal	5,5	9,5
Pulje til gavlmaleri	0,0	-
Pulje til åbne idrætsanlæg	0,5	-
Skaterbane	0,0	1,3
I alt	44,6	

*Note: Puljerne er flerårige projekter uden slutdato, hvorfor et samlet overslag ikke er relevant.

Børneudvalget

Udvalgets opgaver

Børneudvalget har ansvaret for dagtilbud i førskolealderen og den familiesociale indsats, som rummer rådgivnings- og myndighedsopgaverne for børn, unge og familier med særlige behov.

Dagtilbud mv.

Området omfatter kommunens daginstitutioner, dagpleje, tilskud til privat børnepasning og køb af specialpladser i dagtilbud.

Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv. De skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse og derigennem bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.

Rammerne i dagtilbud skal give et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer børnenes trivsel, sundhed, udvikling og læring. Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund. I samarbejde med forældrene skal dagtilbud sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud.

I samarbejde med forældre og skole skal dagtilbud sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære.

Ved loven om minimumsnormeringer i dagtilbud, er det pålagt fra 1. januar 2024, at der maksimum skal være tre vuggestuebarn pr. voksen og seks børnehavebørn pr. voksen opgjort efter Danmarks Statistiks definition. For at nå dette mål blev det ved budget 2023 besluttet, at fordelingen af pædagoger og pædagogmedhjælpere skal ændres til et gennemsnit på 50 pct. pædagoger og 50 pct. pædagogmedhjælpere fra 2024, med en indfasning i 2023 med 59 pct. pædagoger og 41 pct. pædagogmedhjælpere. Det betyder, at dagtilbuddene generelt set skal omlægge deres ansættelser og have færre pædagoger og til gengæld flere pædagogmedhjælpere og dermed samlet set flere hænder. For at undgå yderligere administration, vil det ikke

blive reguleret eller kontrolleret, hvilket fordeling den enkelte institution har. Frederiksberg Kommune udarbejder i stedet en årlig opfølgning på minimumsnormeringerne på baggrund af de bagudrettede data fra Danmarks Statistik. Opfølgningen fremlægges til politisk orientering.

Børn, unge og familier i udsatte positioner

Tilbud til børn, unge og familier i udsatte positioner omfatter en række tidlige forebyggende rådgivnings- og vejledningsindsatser for børn og deres familier. Der arbejdes med tilbud i form af fremskudte socialrådgivere i daginstitutioner og skoler, hjemmevejledere og familievejledere. Familieafdelingen kan desuden iværksætte hjælp til barnet/den unge eller familien eksempelvis i form af praktisk eller pædagogisk støtte i hjemmet, familiebehandling, udpegning af en kontaktperson, psykologisk behandling mv.

Familieafdelingen træffer afgørelser i sager, hvor behovet for støtte er begrundet i psykosociale og/eller handicaprelaterede forhold. Myndighedsdelen omfatter således også afgørelser om handicapkompenserende ydelser vedrørende børn og unge.

Derudover omfatter området anbringelser af børn og unge udenfor hjemmet eksempelvis i en plejefamilie eller på opholdssted, døgninstitution eller sikret døgninstitution.

Handicapkompenserende ydelser og refusion for dyre enkeltsager

Under aktiviteten afholdes udgifter til handicapkompenserende ydelser som eksempelvis tabt arbejdsfortjeneste, merudgifter ved forsørgelse af børn under 18 år med betydeligt og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, samt udgifter vedrørende hjemmetræningsordninger. Endvidere budgetteres de statslige refusioner for særligt dyre enkeltsager på denne aktivitet. Refusionsordningen er indført for at sikre kommunerne mod meget store udgifter i dyre enkeltsager.

Fællesrådgivningen for Børn og Unge

Familie- og Ungerådgivningen (FUR), som er en del af Fællesrådgivningen, udfører specialiseret psykologisk behandling og undersøgelsesarbejde efter henvisning fra familieafdelingen. FUR varetager desuden den lovpligtige åbne anonyme rådgivning.

Institutioner og pladser

Nedenfor ses en oversigt over institutioner på børneudvalgets område, samt det prognosticerede antal pladser i 2023.

Dagtilbud		
Institutioner og prognosticeret antal pladser i 2024		
Type	Institutioner	Pladser
Dagpleje	1	22
Privat pasning		112
Privat-/puljeinstitutioner	15	425
Vuggestuer	1	46
Børnehaver	1	40
Integrerede institutioner	40	4.638
Særlige dagtilbud	1	34

De 39 integrerede institutioner er fordelt på 21 kommunale daginstitutioner og 18 selvejende daginstitutioner. Vuggestuen og det særlige dagtilbud er kommunale institutioner og børnehaven er en selvejende institution. Af de prognosticerede 4.638 integrerede pladser er 512 skovbørnehavepladser.

Børn, unge og familier i udsatte positioner		
Institutioner og antal pladser i 2024		
Type	Institutioner	Pladser/enheder
Anbringelser:		
Døgnpladser for børn og unge	1	11
Hybler	1	5
Lejlighed eller hybelplads kombineret med kontaktpersonforløb	1	12
Forebyggende foranstaltninger:		
Døgnophold for familier	1	6
Familievejledning	1	34
Ambulant familiebehandling	1	71
Kontaktperson til unge og deres familier	1	56

Frederiksberg Kommune har driftsoverenskomst med tre selvejende institutioner, som leverer ydelser inden for døgnophold og forebyggende indsats.

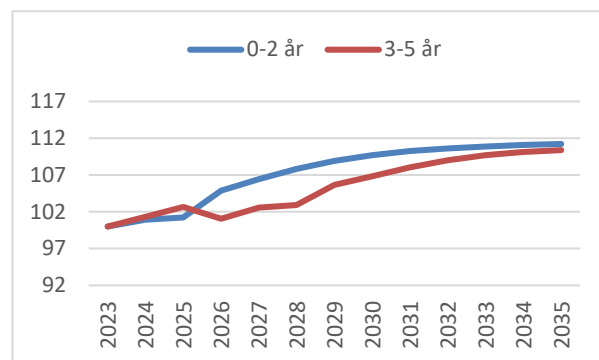
ser. Det er Allégården, Bülowsvej, samt Ungdomspensionen på Jens Jessens Vej. Derudover er der indgået en købsaftale med Josephine Schneiders Hus om køb af 8 døgnpladser. Sidstnævnte er ikke medtaget i ovenstående tabel

Udvalgets strategiske tiltag og udfordringer

Demografisk udvikling

Befolkningsprognose 2023 viser, at der overordnet set forventes en stigning i antallet af 0-2 årige og 3-5 årige i hele perioden. Figur 1 - Indekseret udvikling i antallet af børn i dagtilbudsalderen

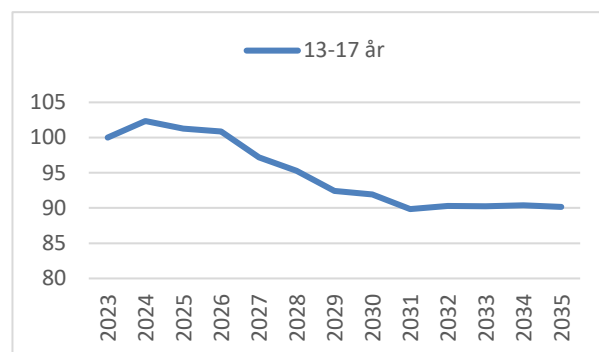
Figur 1 – Indekseret udvikling i antallet af 0-2 årige hhv. 3-5 årige

Kilde: Frederiksberg Kommunes Befolkningsprognose 2023.

Befolkningsprognosen for 2023 viser endvidere, at der frem til og med 2024 forventes en stigning i antallet af 13-17 årige, hvilket er den aldersgruppe, som statistisk medfører de højeste udgifter på det specialiserede børneområde.

Figur 2 – Indekseret udvikling i antallet af 13-17 årige

Kilde: Frederiksberg Kommunes Befolkningsprognose 2023.

Tiltag på dagtilbudsområdet

Strategi for kvalitet i dagtilbud har siden 2020 givet en fælles pejling og ramme for udviklingsarbejdet på dagtilbudsområdet med fokus på temaer og udfordringer, som tilsammen bidrager til at styrke kvaliteten i dagtilbud. Mange af de igangsatte projekter under den nuværende kvalitetsstrategi har nu afsluttet udviklingsfasen og er sat i drift, og der vil derfor fremover også være fokus på nye temaer under strategien, som børneudvalget beslutter midt i 2023.

I den nuværende strategi har der været arbejdet med øgede normeringer og fordelingen mellem pædagoger og pædagogmedhjælpere, udviklingen af en ny tilsynsramme, herunder de pædagogiske læreplaner; sprogstrategi; sygefravær; rekruttering og fastholdelse af medarbejdere; samarbejder med Københavns Professionshøjskole om blandt andet sporskiftemodellen og styrkede praktikforløb samt fysiske læringsmiljøer.

Nedbringelse af sygefravær

Som en del af "Strategi for kvalitet i dagtilbud" i Frederiksberg Kommune en af indsatserne at nedbringe sygefraværet. Fokus omfatter fortsat ledelsesmæssig opfølgning på fravær og trivselsfremmende indsatser og fokus på tilbagevenden til arbejde. I budgetperioden arbejdes der med at nedbringe sygefraværet ved bl.a. at sætte fokus på det fysiske og psykiske arbejdsmiljø, og på, hvad der helt konkret kan gøres for at forbedre arbejdsmiljøet lokalt. Nedbringelse af sygefraværet medvirker til at udvikle og fastholde den pædagogiske kvalitet ved at øge tilstedeværelsen.

Tiltag på det Specialiserede børneområde

Styrkelse af det familiesociale område

Familieafdelingen har i første kvartal 2023 afsluttet samarbejdet med "Den Permanente Task Force" under Social- og Boligstyrelsen. Task Forcen havde til opgave at understøtte familieafdelingens arbejde med at styrke kvalitet i sagsbehandlingen gennem kompetenceudvikling og sparring. Erfaringerne fra samarbejdet vil fortsat være i fokus i budgetperioden, og familieafdelingen har således fortsat fokus på at sikre lovmedholdelighed, høj kvalitet i sagsbehandling, nærværende og tydelig faglig ledelse og et højt videns- og kompetenceniveau. På den baggrund fastholdes den øgede normering til myndighedssagsbehandling i familieafdelingen.

1. januar 2024 træder den nye hovedlov kaldet "Barnets Lov" i kraft. Loven medfører omfattende ændringer i de bestemmelser, der er gældende på det specialiserede børneområde. Et hovedformål

med Barnets Lov er at sikre børn og unges ret til inddragelse og indflydelse. Hertil kommer ændrede krav til sagsbehandlingen, herunder ophævelse af en lang række proceskrav vedrørende blandt andet de lovfastsatte tidsfrister, der hidtil har været gældende. Implementeringen af Barnets Lov forventes at blive en omfattende og krævende opgave, som vil fylde meget i familieafdelingens arbejde i budgetperioden.

I budgetperioden vil der endvidere blive arbejdet med implementering af den ny strategi for anbringelsesområdet i Frederiksberg Kommune, som understøtter, at flere børn og unge kan anbringes i netværk og plejefamilier frem for på opholdssteder og døgninstitutioner.

Fælles ungeindsats

Der er i Frederiksberg Kommune formuleret en fælles retning for ungeindsatsen, der indeholder en række delmål i forhold til at få flere unge i uddannelse og arbejde. Indsatsen skal understøttes af et tæt samarbejde mellem familieafdelingen og ungecentret. Nøgleordene er én tovholder/kontaktperson og én samlet plan for den unge med udgangspunkt i at de mest sårbare unge skal opleve en bedre koordinering og samlet indgang til samarbejdet med alle relevante kommunale indsatser. I den forbindelse blev der i efteråret 2022 etableret en erhvervsklasse på Tre Falke Skolen for elever, som profiterer af en højere grad af praksisfaglighed i deres skoletilbud. Derudover arbejdes der i Frederiksberg Uddannelsesråd med at pege på tiltag, som kan styrke overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelserne, ligesom der på lederniveau er et fokus på at etablere et stærkere samarbejde på tværs af forvaltninger, hvor den unge i højere grad sættes i centrum via eksempelvis Ungekonferencen.

Styrket styringsgrundlag

I budgetperioden arbejdes der videre med implementeringen af digital understøttelse af økonomistyringen på det specialiserede børneområde.

Udvalgets økonomi

Drift	2024
Mio. kr. netto	
Børn, unge og familier i udsatte positioner	201,4
Fællesrådsgivningen for Børn og Unge	7,5
Merudgiftsydelser og tabt arbejdsfortjeneste m.v.	-4,4

Drift	
Mio. kr. netto	2024
Dagtilbud mv.	560,3
I alt	764,9

I forhold til sidste års budget er budgettet forøget med 13,9 mio. kr. Dette dækker over en forøgelse på 32,7 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, samt en reduktion på 18,8 mio. kr. som vedrører nye ændringer.

En specifikation af de nye ændringer til Budget 2024 kan findes i bilaget Driftsspecifikation i de tekniske budgetbemærkninger.

Vedtagne anlægsprojekter

Anlæg	2024	Samlet overslag
Mio. kr. netto		
Pulje til legepladser/udearealer for dagtilbud	1,0	-
Kapacitetstilpasning	2,2	4,0
Etablering af tilstrækkeligt antal vuggestuepladser i øst	4,0	6,0
I alt	7,2	

*Note: Puljer er flerårige uden slutdato, hvorfor et samlet overslag ikke er relevant.

Takster

Nedenfor ses taksterne på børneudvalgets område for 2024.

Takster	
Kr. pr. måned	2024
Dagpleje	
Fuldtidstakst	3.566
Deltidstakst, fast	1.637
Deltidstakst, pr. time	39
Vuggestue	
Fuldtidstakst	3.566
Deltidstakst, fast	1.637
Deltidstakst, pr. time	39
Frokosttakst	698
Børnehave	
Fuldtidstakst	1.945
Deltidstakst, fast	909

Takster	
Kr. pr. måned	2024
Deltidstakst, pr. time	21
Frokosttakst	698

Socialudvalget

Udvalgets opgaver

Socialudvalget har ansvaret for at prioritere kommunens aktiviteter på det specialiserede voksenområde. Socialudvalget har ligeledes ansvaret for kommunens boligsociale arbejde og støtte til frivilligt socialt arbejde.

Tilbud til voksne med særlige behov

Aktiviteterne dækker beskyttet beskæftigelse, aktivitets- og samværstilbud, botilbud til hjemløse, behandling af alkohol- og stofmisbrug, botilbud for længerevarende ophold, botilbud til midlertidigt ophold, kontaktperson- og ledsageordninger, borgerstyret personlig assistance (BPA-ordningen), støtte i eget hjem mv. samt særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse.

Senblindekurser

Der købes særlige revalideringspladser i andre kommuner, herunder senblindekurser.

Boligsocialt arbejde

Aktiviteterne er med til at sikre, at alle kommunens boligområder er egnede til at danne rammen om et godt liv med høj livskvalitet for beboerne. Der iværksættes tiltag, som skal hjælpe med at forebygge sociale og sundhedsmæssige problemer, men også målrettede indsatser omkring fx arbejdsløshed, kriminalitet og eksklusion.

Støtte til frivilligt socialt arbejde

Aktiviteterne omfatter støtte til frivillige foreninger og organisationer, samt tiltag der understøtter det aktive civilsamfund og frivilligt socialt arbejde.

Institutioner og pladser

Nedenfor ses en oversigt over institutioner på socialudvalgets område samt det prognosticerede antal pladser pr. 1. januar 2023.

Institution	Type	Pladser
Handicap: Beskyttet beskæftigelse, Aktivitets- og samværstilbud		
Østervang	Hjernesgade	8
Bakspejlet	Tilbud med personale i dagtimerne	30
Betty (Internt Aktivitets- og samværstilbud)	Tilbud med personale i dagtimerne	8

Institution	Type	Pladser
Center for Social Virksomhed Magneten	Tilbud med personale i dagtimerne	85
Handicap: Botilbud		
Bakkegården	Botilbud med døgn-dækning	15
Mathildebo (Betty)	Bofællesskab med personale i dag- og aften-timerne	11
Frydendalsvej 27C (Betty)	Enkeltmandstilbud	2
Betty (1. sal, 6. og 7. sal)	Botilbud med døgn-dækning	32
Betty (enkeltmandsprojekt)	Enkeltmandsprojekt med døgn-dækning	2
Betty (2., 3., 4. og 5. sal)	Botilbud med døgn-dækning	40
Bofællesskabet Pile Allé 33	Bofællesskab med personale i dag- og aften-timerne	15
Psykiatri: Aktivitets- og samværstilbud		
Café Paraplyen	Tilbud med personale i dagtimerne	49
Flinten	Tilbud med personale i dagtimerne (uvisiteret)	20-25
Roskildevej	Tilbud med personale i dagtimerne	35
Misbrugsbehandling		
FKRC	Behandlingstilbud med aktivitets- og samværstilbud med personale i dagtimerne	465
Socialpsykiatri: Botilbud		
Kollegiet på Svanholmsvej	Botilbud med personale i dag- og aften-timerne	14
Opgangsfællesskabet i Finsens Have	Botilbud med personale i dagtimerne	20
Stenhuggerhusene	Botilbud med personale i dag- og aften-timerne	3
Soltoppen / Sdr. Fasanvej 40, 3. og 4. sal	Botilbud med døgn-dækning	28
Bofællesskabet Lioba / alternative plejeboliger	Botilbud med døgn-dækning	23
Bostedet Thea	Botilbud med døgn-dækning	35

Institution	Type	Pladser
Laurits Sørensens Vej	Botilbud med døgn-dækning	30
Herbergspladser, akut boliger og opsøgende indsats for hjemløse		
Gadeplan og akutboligindsatsen	Opsøgende og støttende indsats	11
Lærkehøj	Herberg med døgn-dækning	32
	Akutovernatning	16
Lindevang	Herberg med døgn-dækning	31

Ovenstående tabel kan ikke sammenholdes med sidste års tabel fra Budget 2023, grundet en ny opgørelsesmetode i overensstemmelse med Den Sociale Masterplan.

Udover ovenstående køber kommunen pladser i andre kommuner, i regionalt regi mv. svarende til i alt 463 helårspersoner, jf. regnskab 2022.

Udvalgets strategiske tiltag og udfordringer

Med udgangspunkt i den sociale lovgivning, retsikkerhedsloven mv., de langsigtede mål i Handicappolitik og Udsattepolitik, Den Sociale Masterplan samt den Boligsociale Masterplan er der følgende særlige temaer under Socialudvalget:

Udgiftspres på det specialiserede socialområde for voksne

Frederiksberg Kommune er den kommune i landet, der har de laveste udgifter på det specialiserede socialområde set i forhold til indbyggertal. Samtidig oplever Frederiksberg Kommune i disse år, og som de fleste af landets øvrige kommuner, et stort udgiftspres på det specialiserede socialområde.

Til 1. forventede regnskab 2023 viste økonomiske prognoser et forventet nettomerforbrug på 9,4 mio. kr. på servicerammen under Socialudvalget. Der er løbende fulgt op på økonomien, og den seneste prognose viser en forværring til et nettomerforbrug på ca. 11,7 mio. kr. på servicerammen. Socialudvalget, har efter anmodning fra Magistraten den 8. maj 2023, udarbejdet en *Handleplan til at imødegå merforbrug*, hvor der fremlægges en række handlinger og modgående tiltag for at reducere det økonomiske pres.

De økonomiske udfordringer på det specialiserede voksenområde, kan ikke løses med besparelser for 2023, men kræver en langsigtet indsats. Med

igangsættelsen af analyser og tiltag jf. *Handleplan til at imødegå merforbrug*, arbejdes der hen mod en bedre sammenhæng mellem budget og forbrug på sigt, og en lavere stigning i udgifterne på Socialområdet.

For at modvirke udgiftsudviklingen er der fokus på en investeringstilgang i regi af Den Sociale Masterplan.

Den Sociale Masterplan

Som led i den økonomiske styring arbejder forvaltningen løbende på at løse det stigende udgiftspres, der ses på det specialiserede socialområde. Dette sker blandt andet via Den Sociale Masterplan, der forelægges politisk én gang årligt. Fokus i masterplanen er at sikre den optimale kobling af faglig kvalitet, byggeri og økonomi på kort og længere sigt.

Den faglige, økonomiske og bygningsmæssige konsolidering på det specialiserede socialområde styres og prioriteres gennem Den Sociale Masterplan. De socialpolitiske pejlemærker sætter retning for, hvordan kommunen bevilger støtte til voksne med særlige behov.

Det er vigtigt at prioritere lokale kvalitetsløsninger ud fra et nærhedsprincip og samtidig sørge for, at indsatsen ikke er mere omfattende, end der er behov for. Herunder også at tænke velfærdsteknologi ind, hvor det centrale udgangspunkt er, at teknologi og faglighed skal understøtte hinanden.

Krumtappen i Den Sociale Masterplan er at styre kapaciteten og kvaliteten af bygningsmassen for at give plads til at rumme dels borgere fra nedslidte egne tilbud og dels borgere fra dyre tilbud i andre kommuner. Der etableres tilbud, som videreudvikler den eksisterende faglighed og dermed øger kvaliteten i Frederiksberg Kommunes tilbud. Samtidig sikres en samlet effektivisering.

I det rehabiliterende perspektiv er det målet, at den enkelte borger mestrer eget liv og er mest mulig selvhjulpent. For at hjælpe på vej er det vigtigt, dels at der er kvalitet i sagsbehandlingen, så borgernes retssikkerhed sikres, dels at der hele tiden arbejdes på at skabe en koordineret og sammenhængende indsats. For så vidt angår kvaliteten af de trufne myndighedsafgørelser viser de årlige afrapporteringer, at de trufne afgørelser i Ankestyrelsen træffes inden for det gældende lovgrundlag og i overensstemmelse hermed.

Udsatte og hjemløse

Udsattepolitikken har som overordnet mål at sikre, at socialt udsatte borgere får mulighed for at bidrage med deres ressourcer, og at den enkelte borger støttes i at håndtere og nedbryde de barrierer, der begrænser dem i at bidrage og deltage i samfundet på lige fod med andre. De socialt udsatte borgere kan blandt andet være ramt af misbrug, hjemløshed, sindslidelse, dårligt helbred, ringe økonomi samt manglende socialt netværk, og for den enkelte er der ofte tale om en kombination af disse problemstillinger.

Der sættes særligt fokus på strategisk forebyggende indsats for udsatte borgere og på at styrke en koordineret og sammenhængende indsats. Den fremskudte sagsbehandling er eksempel på en proaktiv og opsøgende indsats, som styrker helhedsorienterede løsninger for udsatte borgere. Der er ligeledes særligt fokus på at sikre trygge overgange fra ung til voksen gennem tiltag, som styrker koordination på tværs af forvaltninger for unge med særlige behov. Endelig vil der med den kommende omlægning af hjemløseområdet være et styrket fokus på Housing First-indsatser, hvor en fast bolig og sociale indsatser går hånd i hånd.

Social bæredygtighed og boligsociale indsatser

Frederiksberg skal være en mangfoldig by, og kommunen vil understøtte alle generationers muligheder for at have en høj livskvalitet i hverdagen. Det handler om at udvikle tilbud, faciliteter og rum, og om at fremme den sociale sammenhængskraft ved at skabe rammer for fællesskaber og relationer på tværs af generationer. Derudover skal Frederiksberg være en socialt bæredygtig by, som kan inkludere alle borgere og give plads til alle. Den sociale bæredygtighed skal blandt andet understøttes ved at gennemføre områdefornyelse, boligsociale indsatser og helhedsplanlægning i byområder, hvor der er brug for særlig opmærksomhed for at skabe positiv udvikling.

Med budget 2021 blev det besluttet, at der skulle forelægges en samlet plan for den boligsociale indsats. Den Boligsociale Masterplan 2023 - 2026 udgør den strategiske ramme for kommunens boligsociale arbejde samt i den forbindelse arbejdet med boliganvisning, boligsociale indsatser og sammenhængen til det strategiske samarbejde med de almene boligorganisationer og det tværfaglige arbejde i kommunen.

Udvalgets økonomi

Drift	
Mio. kr. Netto	2024
Integrationsindsats	0,1
Boligsocialt arbejde mv.	6,2
Tilbud til voksne med særlige behov	498,2
Senblindekurser mv.	0,5
Sociale formal	13,9
Støtte til frivilligt socialt arbejde mv.	6,2
I alt	525,1

I forhold til sidste års budget er budgettet forøget med 24,9 mio. kr. Dette dækker over en reduktion på 0,7 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, og en forøgelse på 25,6 mio. kr. som vedrører nye ændringer.

En specifikation af de nye ændringer til Budget 2024 kan findes i bilaget Driftsspecifikation i de tekniske budgetbemærkninger.

Vedtagne anlægsprojekter

Anlæg	Samlet	
Mio. kr. netto	2024	overslag
Istandsættelse af Frydendalsvej 13 til nye funktioner	0,0	5,4
Den Sociale Masterplan – Ny Søndervang og Bakkegården	4,0	5,2
I alt	4,0	

Miljø- og Trafikudvalget

Udvalgets opgaver

Miljø- og Trafikudvalget (MTU) varetager forvaltningen af kommunens myndigheds- planlægningsopgaver samt egenproduktion i henhold til miljø og forsyning, ressourcer og affald, klimatilpasning, bynatur og byrum og trafik og mobilitet.

Miljø og forsyning

MTU er ressortudvalg for kommunens myndighedsvaretagelse på miljøområdet, herunder ift. jord og grundvand, luft, støj, miljøgodkendelser, miljøtilsyn, skadedyrsbekæmpelse, forsyningsvirksomhed mv.

Ressourcer og affald

MTU har ansvaret for arbejdet med affaldsforebyggelse, genanvendelse samt indsamling og behandling af affald. Planen "Ressource- og Affaldsplan 2026" blev vedtaget i 2021 og danner grundlag for arbejdet.

Frederiksberg Kommune varetager selv i regi af Frederiksberg Renovation (FR) en stor del af affaldsindsamlingen, hvilket giver en række styringsmæssige fordele. Enkelte ordninger varetages af private entreprenører efter udbud, hvor dette vurderes mest fordelagtigt. Selve affaldsbehandlingen varetages af det fælleskommunale selskab ARC og private firmaer i genanvendelsesindustrien.

Klimatilpasning

MTU varetager også opgaven med at klimasikre Frederiksberg - primært over for skybrud, men også med henblik på at håndtere generelt stigende regnmængder og forebygge situationer med usædvanligt voldsomt vejr.

Disse indsatser planlægges i vidt omfang i sammenhæng med byens øvrige udvikling, drift og vedligehold. De såkaldte "skybrudspakker" udgør den løbende planlægning af skybrudsindsatsen.

Bynatur og byrum

Ansvaret for udformning og drift af alle kommunens offentlige byrum, herunder veje, pladser, parker, legepladser, kirkegårde, vandkunst, monumenter mv., hører også under MTU. Dette arbejde tager afsæt i bl.a. Frederiksberg Kommunes strategi for

bynatur og biodiversitet, træpolitik, arkitekturpolitik og belyningsstrategi.

Byens rum anlægges, drives og vedligeholdes af Frederiksberg Kommune på kontrakter dels med Frederiksberg Gartner- og Vejservice (FGV), dels med eksterne entreprenører.

Trafik og mobilitet

MTUs sidste ressortområde er trafik og mobilitet. Kommunens trafikopgaver omfatter både kollektiv trafik, herunder særligt kommunens rolle som "trafikkøber" af bustrafik hos Movia, og planlægning af individuel trafik i kommunen gennem udformning af veje, fortove og cykelstier samt drift og anlæg af alle trafik anlæg, forbedringer af trafiksikkerheden og planlægningen af fremtidens bæredygtige mobilitet. Området omfatter også den offentlige parkeringsordning på Frederiksberg.

Udvalgets strategiske tiltag og udfordringer

Klimatilpasning af byen

Frederiksberg Kommune har en særlig rolle ift. at sikre byen mod klimaforandringer. Det viste skaderne i forbindelse med det ekstreme skybrud i 2011. Den tætte by skaber en særlig udfordring, og flere områder af byen er meget udsatte. Klimatilpasningen kræver grundlæggende, at indretningen af byen fortsat sker gennem sammenhængende og nytænkende løsninger.

Styrkelse af Frederiksbergs særlige identitet og byliv

Det er vigtigt for byen, at Frederiksbergs særlige identitet bevares og videreudvikles, for at byen også fremover vil være et attraktivt sted at bo og færdes. Oplevelsen af en grøn, smuk, tryk og sikker by skal fastholdes. Samtidig skal det sikres, at vedligeholdelsesbehovet på veje, cykelstier mv. ikke forøges og dermed bliver dyrere at vedligeholde i fremtiden.

Fokus på bæredygtig trafik

Den begrænsede plads i Frederiksbergs byrum er en stadig stigende udfordring ift. den trafikale planlægning. Et balanceret hensyn til bilister (herunder parkering), cyklister, fodgængere, den kollektive

trafik og nye individuelle transportformer er nødvendigt for at sikre, at kommunen på én gang har en høj mobilitet med et velfungerende kollektivt trafiktilbud og fastholder sin position som en af Danmarks mest cyklende byer.

I maj 2023 besluttede MTU at sende et udkast til en ny mobilitetspolitik i høring, der skal sætte rammen for den fremtidige planlægning af mobilitet på Frederiksberg. Mobilitetspolitikken indeholder en vision, et trafikhierarki og målsætninger, der tilsammen fremmer aktive og bæredygtige transportformer som gang, cykling og kollektiv trafik, og derved også gør oplevelsen af byen bedre. Mobilitetspolitikken forventes politisk vedtaget i løbet af efteråret 2023.

Det skal være nemt at være elbils-ejer i Danmarks elbilby nr. 1. Frederiksberg er den kommune i landet, der har flest lademuligheder pr. indbygger. Målsætningen om, at der højst må være 250 m. fra hoveddør til nærmeste ladestander er med 97 pct. tæt på at være indfriet. Det er vigtigt fortsat at holde fokus på at sikre, at Frederiksberg er opsøgende ift. udviklingen på elbilområdet og er en vigtig part i arbejdet med rammevilkårene for elbiler.

Inddragelse af borgere og partnerskaber

Investeringer i bylivet handler ikke kun om permanent eller midlertidig infrastruktur. Det handler i høj grad også om at involvere, skabe netværk og råderum for de mennesker, der bor, arbejder og bruger byen. Det er vigtigt at have fokus på, hvad der giver mest effekt for pengene. Borgerinddragelse, frivillighed og nye måder at samarbejde med private aktører på skal tænkes ind i opgavevaretagelsen.

Udvalgets økonomi

Drift	
Mio. kr. Netto	2024
Kirkegårde mv.	1,2
Miljø	8,0
Grønne områder mv.	46,7
Vejvæsen og parkering	-4,1
Kollektiv trafik mv.	75,1
FGV mv.	-6,2
I alt	120,8

I forhold til sidste års budget er budgettet forøget med 16,4 mio. kr. Dette dækker over en forøgelse på 6,9 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, samt en forøgelse på 9,5 mio. kr. som vedrører nye ændringer.

En specifikation af de nye ændringer til Budget 2024 kan findes i bilaget Driftsspecifikation i de tekniske budgetbemærkninger.

Vedtagne anlægsprojekter

Anlæg	Mio. kr. netto	2024	Samlet overslag
Klimatilpasningsprojekter i samarbejde med FF (Skattefinansieret)		29,4	-
Parkeringskælder under pladsen bag rådhuset		6,0	21,0
Pulje til offentlige legepladser*		0,8	-
Pulje til projektledelse vedr. klimatilpasning – Miljø*		1,9	-
Pulje til projektledelse vedr. klimatilpasning – Trafik og Byrum*		4,1	-
Pulje til renovering af vejbelysning*		2,0	-
Pulje til Trafikhandlingsplan: Forbedret trafikikkerhed*		2,0	-
Pulje Trafikhandlingsplan: udbygning af cykelstier		0,0	-
Rolighedsvej Bycampus parker - skybrudspark		0,0	9,0
Rolighedsvej Bycampus stræder - stræde syd		2,4	2,4
Spildevandsplan 2019-2031*		0,3	2,8
Trafikhandlingsplan: udbygning af cykelstier – Vodroffsvej		0,0	10,0
Trafikhandlingsplan: udbygning af cykelstier - Jens Jessens Vej		0,0	10,5
Udvidelse af miljøzone med varerebiler		0,2	1,7
Pulje til anlæg af P-pladser iht. regler om parkeringsfond		0,0	-
Bynatur og biodiversitet		1,5	-
Photokatalyserende belægninger		0,2	-
I alt		50,7	

*Note: Puljerne samt klimatilpasning er flerårige uden slutdato, hvorfor et samlet overslag ikke er relevant.

Takster

Nedenfor ses udvalgte takster på Miljø- og Trafikudvalgets område.

Takster	
Kr.	2024
Beboerlicens, miljø-/energiklasse A-B, per år, 1. bil	500
Beboerlicens, miljø-/energiklasse C-G, per år, 1. bil	750
Beboerlicens, miljø-/energiklasse A+, A+++ , per år, 1.bil	250
Beboerlicens, miljø-/energiklasse A-B, per år, 2. bil	1.000
Beboerlicens, miljø-/energiklasse C-G, per år, 2. bil	1.500
Beboerlicens, miljø-/energiklasse A+, A+++ , per år, 2.bil	500
Beboerlicens, miljø-/energiklasse A-B, per år, 1. bil	500
Beboer med firmabil, per måned	600
Erhvervsparkeringslicens til p-zonen, per år	1.500
Dagsbillet	110
Stadeplads ved loppemarked:	
Lille	440
Stor	734

Brugerfinansieret område

Ud over de skattefinansierede opgaver, som er beskrevet tidligere, dækker udvalget også renovationen, der er brugerfinansieret. Hertil kommer forsyningens bidrag til afdrag på klimainvesteringer foretaget i samarbejde med kommunen.

Frederiksberg Kommune varetager renovationsområdet i en bestiller-udfører model, hvor opgaven med affaldsindsamling den 1. november 2010 blev hjemtaget, hvorefter størstedelen af renovationsopgaven udføres i kommunalt regi hos Frederiksberg Renovation. Opgaverne vedrørende indsamling af restaffald fra mobilsug og indsamling af glas er udliciteret til en privat renovatør.

Det brugerfinansierede områdes økonomi

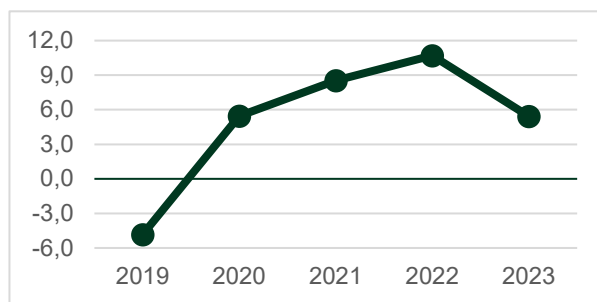
Renovationen er takstfinansieret og skal "hvile i sig selv". Det vil sige, at indtægter og udgifter set over en årrække skal balancere.

Drift	
Mio. kr. netto	2024
Klimatilpasning	-3,4
Renovation	-0,1
I alt	-3,5

Affaldsområdets mellemværende med kommunen	
Mio. kr.	
Primo 2023	5,4
Driftsbudget	0,1
Anlægsbudget	0,0
Forventet ultimo 2023	5,5

Note: Positive tal svarer til kommunens tilgodehavende, mens negative svarer til kommunens gæld.

Figur 1 - Renovationens mellemværende med kommunen primo året (i mio. kr.)

Som det fremgår af figuren ovenfor har mellemværendet i perioden 2019-2023, bevæget sig fra en gæld til borgerne på ca. 5 mio. kr. til et tilgodehavende på ca. 5 mio. kr. Positivt mellemværende betyder et midlertidigt udlæg fra kommunens kassebeholdning til den takstfinansierede renovation.

Anlæg		
Mio. kr. netto	2024	Samlet overslag
Klimatilpasningsprojekter i samarbejde med FF (Takstfinansieret)*	117,4	-
I alt	117,4	

*Note: Puljerne samt klimatilpasning er flerårige uden slutdato, hvorfor et samlet overslag ikke er relevant.

Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget

Udvalgets opgaver

Budgettet på Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalgets område omfatter kommunens forsørgelsesydelse og indsatser, der retter sig mod borgernes relationer til arbejdsmarkedet, erhvervsindsatsen samt unge- og uddannelsesvejledning.

Udvalget har ansvaret for kommunens aktiviteter og indsatser på beskæftigelsesområdet med henblik på, at kommunens borgere opnår og fastholder selvforsørgelse.

Den aktive beskæftigelsesindsats

Aktiviteten omfatter udgifter til aktivering og indsatser for ledige, herunder kommunens egne tilbud til ledige hos F86. Endvidere er udgifter til hjælpemidler, uddannelsespuljer og befordring omfattet af aktiviteten.

Forsørgelsesydelse

Aktiviteten omfatter udgifter til forsørgelsesydelse, hvilket dækker over udgifter til a-dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp mv., løntilskud, seniorjob, servicejob, revalidering, fleksjob, ressourceforløbsydelse, ledighedsydelse, førtidspension og seniorpension, sygedagpenge, boligydelse og bolig-sikring og personligt tillæg til pensionister.

Integrationsområdet

Aktiviteten omfatter udgifter til integrationsprogram og integrationsforløb for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge samt selvforsørgelses- og hjemrejseydelse mv. Endvidere indeholdes udgifterne til danskuddannelse for voksne udlændinge.

Ungdomsuddannelse og vejledning

Aktiviteten omfatter uddannelsesvejledningen i regi af Ungecentret samt kommunens medfinansiering af udgifter vedrørende FGU - forberedende grunduddannelse.

Erhvervsindsats

Som led i den nye styrelsesvedtægt er den mere driftsorienterede del af erhvervspolitikken flyttet til Arbejdsmarkeds-, Vækst-, og Uddannelsesudvalget. Det er Center for Erhverv, der er understøttende center i Arbejdsmarkedsafdelingen med løsninger og opgaver, der tager udgangspunkt i virksomhedernes efterspørgsel.

Udvalgets strategiske tiltag og udfordringer

Færrest mulige borgere på offentlig forsørgelse er det overordnede mål, hvilket betyder, at Beskæftigelsesindsatsen på Frederiksberg skal bidrage til, at flest mulige borgere i den erhvervsaktive alder opnår og fastholder tilknytning til arbejdsmarkedet.

Konjunkturafhængighed

Det er et grundvilkår for kommunerne, at udgifterne til forsørgelsesydelse og beskæftigelsesindsatsen er konjunkturafhængige.

Gennem budgetgarantien kompenseres kommunerne under ét for stigende udgifter på en række områder, der er afhængige af konjunkturerne. Frederiksberg Kommune får altså ikke gevinsten for sig selv, når antallet af borgere på offentlig forsørgelse falder igen. Men omvendt bærer Frederiksberg Kommune heller ikke det fulde økonomiske ansvar, når et stigende antal borgere er på offentlig forsørgelse.

Implementering af reformer Arbejdsmarkedsområdet har gennem de seneste år været præget af mange reformer og større ændringer af de lovgivnings- og styringsmæssige rammevilkår: Reform af førtidspension og fleksjob (2013), Kontanthjælpsreformen (2014), Sygedagpengereformen (2014), Beskæftigelsesreformen (2015), Refusionsreformen (2016), Jobreformens første fase (kontanthjælpsloft og 225-timers reglen) (2016), Dagpengereform (2017), Danskuddannelsesomlægning, udbudskrav (2018), Love om den forberedende grunduddannelse (2018), Forenkling af den aktive beskæftigelsesindsats (2019), ændring af betaling for danskuddannelse (2020), nye sanktioneringsregler (2020), justering af ressourceforløb (2020), ret til tidligere pension (2020), første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen (2021), nyt kontanthjælpssystem (2022) og endelig anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen (2023).

Implementeringen af reformerne påvirker rammerne og vilkårene for den kommunale beskæftigelsesindsats og er samtidig en udfordring for organisationen. Det kræver ressourcer og opmærksomhed at sikre en succesfuld implementering af de mange reformer i form af vejledning og uddannelse af medarbejdere og ledere, omlægning af IT-værktøjer, styrket tværgående koordinering, information til borgere mm.

Integration

Et vigtigt område i de kommende år vil være den fortsatte modtagelse og integration af nye flygtninge og familiesammenførte. Krigen i Ukraine har medført store flygtningestrømme i Europa. Krigen i Ukraine har betydet, at mange ukrainere har taget ophold på Frederiksberg. Mange af disse borgere er hurtigt og effektivt kommet i arbejde. Der er særligt fokus på integration på arbejdsmarkedet som en væsentlig del af integrationen i det danske samfund.

Kommunen modtager udover de Ukrainske flygtninge også et mindre antal flygtninge gennem den nationale tildeling, samt familiesammenførte. Disse tilbydes en integrationsindsats med job, uddannelse og selvforsørgelse i fokus.

Unge godt på vej

Ungeindsatsen er et højt prioriteret område i Frederiksberg Kommune, hvilket kommer til udtryk i planen Unge godt på vej. Også på nationalt plan er der fokus på ungegruppen.

Målet på ungeområdet i Frederiksberg Kommune er en fælles ungeindsats og udviklingen af et konsolideret ungecenter med én indgang, et mål, en fælles plan og en kontaktperson for den 15-29 årige.

I Frederiksberg Kommune er der særligt fokus på at motivere de unge til at tage en uddannelse, og på den måde forebygge, at de unge havner på kontanthjælp, uddannelseshjælp eller lignende. Der er ligeledes fokus på støtte til fastholdelse i uddannelsen, særligt med henblik på de unge, der er identificeret som værende i risikogruppen. Indsatserne er differentierede, så de rammer de særlige behov, der knytter sig til de meget forskellige grupper, herunder uddannelsesmodtagere, unge med psykiske eller sociale problemer osv. inden for den samlede gruppe af unge.

Uddannelsesindsatsen for unge er et væsentligt element i beskæftigelsesindsatsen, hvilket stiller krav til jobcentrenes indsats, kompetencer og værktøjer. På den baggrund er der afsat ressourcer til fastholdelsesinitiativer på uddannelsesinstitutionerne samt midler til netværksdannelse og opsøgende vejledning mellem ungecenteret og andre aktører i og uden for kommunen, for at fastholde unge, der er i fare for at falde ud af uddannelsessystemet.

Ungeindsatsen har de seneste år været en politisk høj prioritet i Frederiksberg Kommune, hvilket også

afspejles i den strategiske prioritering af ungeindsatsen, der beskrives i Frederiksberg Kommunes implementering af lov om kommunal ungeindsats (KUI). Det overordnede mål er, at alle 25-årige skal have gennemført en uddannelse, være i uddannelse eller være i beskæftigelse. Det overordnede mål nedbrydes i tre specifikke mål, som udspringer af nationale mål:

Mål 1.

Nationalt: I 2030 skal mindst 90 % og i 2025 mindst 85 % af de 25-årige have gennemført en ungdomsuddannelse.

Andelen af unge der har gennemført en ungdomsuddannelse på nationalt plan var i 2021 86 %.

Frederiksberg: Andelen af unge på Frederiksberg, der har gennemført en ungdomsuddannelse var i 2021 på 87,5 %

Mål 2.

Nationalt: I 2025 skal mindst 30 % af de unge vælge en erhvervsuddannelse som 1. prioritet efter 9./10. klasse

Andelen af unge der vælger en erhvervsuddannelse på nationalt plan var i 2022 20 %

Frederiksberg: Lokal målsætning om, at 10 % af de unge skal vælge en erhvervsuddannelse i 2025. I 2022 valgte 7,8 % en erhvervsuddannelse.

Mål 3:

Nationalt: I 2030 skal andelen af unge op til 25 år uden tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarked være halveret, og i 2025 skal andelen være reduceret med 25 %

Andelen uden tilknytning til arbejdsmarkedet på nationalt plan var i 2021 6,2 %

Frederiksberg: Antallet af unge på Frederiksberg uden tilknytning til uddannelse og beskæftigelse var i 2021 4 %

Vækst og jobskabelse

Virksomhedsindsatsen understøtter virksomhedernes behov for service og kvalificeret arbejdskraft hvilket bidrager til, at der skabes vækst og jobs. I den sammenhæng arbejdes der løbende med en række strategiske områder og forslag til konkrete indsatser med henblik på politiske prioriteringer heraf.

For perioden 2022-2025 er disse strategiske indsatsområder indeholdt i planen "Vækst og jobskabelse på Frederiksberg". Planen er formuleret ultimo 2021, hvilket forklarer, at et af fokusområderne er den måde, rammerne for beskæftigelsesindsatsen er under pres som følge af, at kommunens virksomheder har været hårdt ramt af coronakrisen.

Fra nationalt hold er det besluttet, at beskæftigelsesindsatsen fremadrettet skal inddrage virksomhederne yderligere eksempelvis igennem etablering af flere virksomhedspraktikker. Dette vil blive inddraget i den fremtidige planlægning af virksomhedsindsatsen i Frederiksberg Kommune.

Den overordnede langsigtede målsætning om at "Der skabes flere job for frederiksbergborgere på Frederiksberg og i hovedstadsområdet ved at understøtte virksomhedernes rammevilkår, arbejdskraftbehov og potentialer for økonomisk, social og bæredygtig vækst" understøttes af virksomhedsindsatsen.

Udvalgets økonomi

Drift	
Mio. kr. netto	2024
Den aktive beskæftigelsesindsats	118,4
Forsørgelsesydelse	1.186,6
Integrationsområdet	43,6
Ungdomsuddannelse og vejledning	26,2
Erhverv	4,0
I alt	1.378,82

I forhold til sidste års budget er budgettet forøget med 75,9 mio. kr. Dette dækker over en reduktion på 3,5 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, og en forøgelse på 79,3 mio. kr., som vedrører nye ændringer.

En specifikation af de nye ændringer til Budget 2024 kan findes i bilaget Driftsspecifikation i de tekniske budgetbemærkninger.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Udvalgets opgaver

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har ansvaret for kommunens generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer, herunder forebyggelsesopgaver rettet mod særlige målgrupper. Udvalget har også det tværgående ansvar for kommunens sundhedspolitik.

Generel forebyggelse

Forebyggelse omfatter generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer, som er forankret i Forebyggelsesområdet.

Aktiviteterne omfatter bl.a. forebyggelseskampanjer, forebyggende hjemmebesøg, rehabilitering målrettet borgere med kræft og kronisk sygdom, borgerrettet forebyggelse med fokus på rygning, alkohol, motion, mental og seksuel sundhed, partnerskaber med ungdomsuddannelserne om forebyggelse, samt nationalt og internationalt samarbejde i regi af hhv. sund by netværket og WHO Healthy Cities.

Sundhedstjenesten

Sundhedstjenesten yder generel sundhedsfremmende og forebyggende indsats og individorienterede indsatser, der specielt tager sigte på de svage stillede børn og unge. Indsatserne omfatter graviditetsbesøg, hjemmebesøg til nybagte forældre, mødregrupper, Fars legestue, skolesundhedspleje herunder ind- og udskolingsundersøgelser samt rådgivning af kommunale institutioner.

Kommunal tandpleje

Tandplejen tilbyder vederlagsfri forebyggende og behandlende børne- og ungdomstandpleje til personer under 22 år. Med virkning fra 1. juli 2022 er de 18-21-årige, også omfattet af den vederlagsfri børne- og ungdomstandpleje. Ordningen indføres gradvist med en årgang ad gangen, således at den er fuldt indfaset i 2025. Omsorgstændpleje tilbydes til personer, der på grund af kronisk nedsat førlighed eller vidtgående fysisk eller psykisk handicap kun vanskeligt kan udnytte de almindelige tandplejetilbud. Specialtandpleje tilbydes til personer med betydelig og varig nedsat funktionsevne. Fra 2020 er kommunens tandpleje udvidet med socialtandplejen, som tilbyder vederlagsfri behandling til særligt socialt udsatte personer, eksempelvis hjemløse.

Indsatsen sker både som individuelle behovsorienterede tiltag fx forebyggelse, undersøgelser og alle former for tandbehandlinger og som gruppeorienterede sundhedsfremmende tiltag. Eksempelvis gennemføres klasseundervisning på skolerne, med emner som kost, caries (huller i tænderne), tandkødsbetændelse, erosioner (syreskader på tænderne), brugen af tobak og snus mm., ligesom plejepersonalet omkring de ældre borgere undervises og der gives relevant sparring.

Aktivitetsbestemt medfinansiering

Omfatter den kommunale medfinansiering, hvilket vil sige delvis finansiering af borgernes brug af regionale sundhedsydelser. Det drejer sig blandt andet om behandling på hospital, behandling i psykiatrien, konsultation hos alment praktiserende læge samt konsultation hos privatpraktiserende speciallæge.

Udvalgets strategiske tiltag og udfordringer

Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets fire spor

Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets opgaver følger fire gensidigt afhængige spor.

Spor 1. Kommunens sundhedspolitik

Opgaven med kommunens sundhedspolitik og udarbejdelse, implementering og opfølgning på tilhørende handleplaner varetages i dag af Forebyggelsesområdet i Sundhedscentret gennem et bredt samarbejde på tværs i hele kommunen.

Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik for 2023-2026 blev godkendt af Kommunalbestyrelsen den 15. maj 2023 (punkt 103).

Visionen som ligger til grund for Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik er:

- På Frederiksberg prioriterer vi sundhedsfremme og forebyggelse. Vi samarbejder på tværs om at skabe en sund by, med de bedste muligheder og rammer for gode liv til alle byens borgere.

Visionen skal indfries gennem fire mål:

- Vi vil leve længere med flere gode leveår.

- Vi vil kunne trives og håndtere dagligdagens udfordringer, samt indgå i fællesskaber med andre.
- Vi vil have lige muligheder for at leve et sundt liv.
- Byens indretning og bynaturen styrker vores sundhed.

Sundhedspolitikken har tre fokusområder, der skal løfte målene: Tidlig indsats, Sunde rammer og Sammen om sundhed.

Derudover beslutter Sundheds- og Forebyggelsesudvalget som noget nyt to til tre tværgående strategiske initiativer i starten af året for det kommende år i starten, som understøtter mål og fokusområder for politikken. I 2023 har Sundheds- og Forebyggelsesudvalget besluttet følgende initiativer:

- Børn og unges mentale trivsel.
- Lettere adgang til sundhedstilbuddene for sårbare og udsatte borgere, herunder fokus på det nære sundhedsvæsen.
- Seksuel sundhed.

Der nedsættes arbejdsgrupper for hver af de tværgående strategiske initiativer, der udvikler og følger op på sundhedspolitikens mål. Derudover følges der løbende op på sundhedspolitikens mål via en tværgående administrativ styregruppe for implementering af Politik for sundhed og gennem resultatrapporter, statistik fra Region Hovedstaden, Sundhedsprofilen samt årlige statussager mv.

Spor 2. Generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og –kampagner, samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper

Kommunen varetager en række sundheds- og forebyggelsesopgaver og -kampagner, og der er specifikke forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper. Opgaverne omfatter Børne- og Ungdomstandplejen, sundhedsplejen, børne- og ungelægen, specialtandplejen, omsorgstandplejen, socialtandplejen, forebyggelsespakkerne, generelle sundhedstiltag og kampagner samt de forebyggende hjemmebesøg for ældre over 75 år. Endvidere varetager udvalget opgaver vedrørende ensomhed og ulighed i sundhed.

Spor 3. Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker mv.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har til opgave at udfordre og påvirke kommunens øvrige, tværgående politikker og projekter ud fra temaet

sundhedsfremme og forebyggelse. De omfatter bl.a. kommuneplanstrategien ('Frederiksbergstrategien'), Sundhedsaftalen med Region Hovedstaden, Den sammenhængende Børnepolitik, Masterplan for det lokale sundhedsvæsen på Frederiksberg, Udsattepolitikken samt koblingen til kommunens status som 'WHO Healthy City'.

Spor 4. Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg

En af Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets vigtigste opgaver er arbejdet med det forebyggende og sundhedsfremmende aspekt i samtlige kommunale opgaver. Dette understøttes af et integreret samarbejde med øvrige fagudvalg.

Kapacitet i tandplejen

Med udvidelsen af Børne- og Ungdomstandplejen med de 18-21-årige vil der være behov for at udvide både den fysiske kapacitet og antallet af medarbejdere i Børne- og Ungdomstandplejen. Der er igangsat udvidelser af to eksisterende klinikker i 2023. Der vil i budgetperioden blive arbejdet med at finde egnede fysiske rammer til yderligere udvidelser af kapaciteten samt rekruttering af personale.

Kommunal medfinansiering

Fra 2018 blev modellen for aktivitetsbestemt kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet omlagt til aldersdifferentieret afregning. Omlægningen betød, at kommunerne betaler mere for småbørns (0-2 år) og ældres (65-79 og 80+ år) hospitalsindlæggelser og -behandlinger samt lægebesøg. Modsat blev udgifterne lavere for øvrige aldersgrupper. Udfordringer med implementeringen af den nye model samt dataudfordringer i Sundhedsdatastyrelsen har dog medført, at udgifterne til kommunal medfinansiering blev fastfrosset i 2019 og til og med 2023. Stillingtagen til en ændring af ordningen, forventer den nedsatte Sundhedsstrukturkommission. Regeringen har tilkendegivet, at den løbende afregning af den kommunale medfinansiering kan fastfryses i 2024 svarende til afregningsniveauet i 2023.

Udvalgets økonomi

Drift	
Mio. kr. netto	2024
Forebyggelse	23,3
Sundhedstjeneste	21,8
Børnetandpleje	41,4

Drift	
Mio. kr. netto	2024
Omsorgs, special- og socialtandpleje	4,8
Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet	466,8
I alt	558,0

I forhold til sidste års budget er budgettet forøget med 3,5 mio. kr. Dette dækker over en forøgelse på 3,3 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, og en forøgelse på 0,2 mio. kr., som vedrører nye ændringer.

En specifikation af de nye ændringer til Budget 2024 kan findes i bilaget Driftsspecifikation i de tekniske budgetbemærkninger.

Vedtagne anlægsprojekter

Anlæg	2024	Samlet overslag
Mio. kr. netto		
Etablering af Tandlægestole	4,0	7,2
I alt	4,0	

By- og Erhvervsstrategisk Udvalg

Udvalgets opgaver

By- og Erhvervsstrategisk udvalg (BESU) varetager en række overordnede strategiske opgaver knyttet til by- og erhvervsudvikling i Frederiksberg Kommune, herunder kommuneplanlægning, udviklingsarbejde for Frederiksberg Hospitalsgrund, større byudviklingsprojekter og erhvervsstrategiske opgaver.

Kommuneplanlægning - Kommuneplanstrategi og Kommuneplan

BESU er ressortudvalg for kommuneplanarbejdet. Kommuneplanen er den overordnede og langsigtede plan for kommunens fysiske udvikling. Planen gælder for en fireårig periode og har et 12-årigt sigte. Kommuneplanen skal derfor som udgangspunkt udarbejdes hvert fjerde år. Det kan ske ved udarbejdelse af en helt ny kommuneplan eller ved en revision af den foreliggende. Den seneste kommuneplan blev vedtaget i sommeren 2021.

Forud for den næste kommuneplan udarbejdes en strategi for revision af kommuneplanen, den såkaldte kommuneplanstrategi. Siden 2012 er kommuneplanstrategien udformet som en samlet kommunestrategi, Frederiksbergstrategien, som også omfatter principper for kommunens opgavevaretagelse. Den seneste udgave af Frederiksbergstrategien er fra 2020.

Aktuelt er to temarevisioner af kommuneplanen i gang henholdsvis for den grønne omstilling og for udbygning af den blandede by. Begge temarevisioner forventes vedtaget i efteråret 2023.

Udarbejdelsen af en ny kommuneplanstrategi er ligeledes i gang med arbejdstitlen "Frederiksberg Bystrategi". Forslag hertil forventes offentliggjort i 2023.

Den nye kommuneplanstrategi vil være en fornyelse og videreudvikling af den gældende Frederiksbergstrategi. Hvor Frederiksbergstrategien er en kommunestrategi også med mål for udviklingen af velfærden, har Frederiksberg Bystrategi alene fokus på den fysiske udvikling af byen.

Denne forventes sendt i høring i efteråret 2023 med henblik på politisk vedtagelse primo 2024.

Udviklingsarbejde Frederiksberg Hospitalsgrund

BESU har overtaget ansvaret for udviklingsarbejdet for Frederiksberg Hospitalsgrund - et arbejde, der tidligere har været forankret i det forhenværende Hospitalsgrundsudvalg.

Større byudviklingsprojekter

BESU er ressortudvalg for større igangværende byudviklingsprojekter, herunder f.eks. omdannelse af Bispeengbuen.

Erhvervsstrategisk arbejde

BESU har desuden ressortansvar for det erhvervsstrategiske arbejde i Frederiksberg Kommune, herunder ift.

- at udvikle en ny fælles politik for arbejdsmarked, erhverv og uddannelse i samarbejde med Arbejdsmarked-, Vækst- og Uddannelsesudvalget
- at udarbejde en erhvervsstrategi for erhvervsudvikling og rammevilkår for at drive erhverv i Frederiksberg Kommune

Endelig har udvalget ansvaret for kommunens Erhvervsråd, herunder at bruge rådet til rådgivning og høring af relevante emner.

Udvalgets strategiske tiltag og udfordringer

Udviklingsprojektet Frederiksberg Hospitalsgrund

Udviklingsarbejdet tilknyttet Frederiksberg Hospitalsgrund er den mest betydningsfulde byudviklingsopgave på Frederiksberg de næste mange år.

Kommunalbestyrelsen har vedtaget en vision for udviklingen af Hospitalsgrunden. Visionen angiver blandt andet at:

- Udviklingen af grunden skal tage udgangspunkt i Hospitalsgrundens særlige karakter med mange bevaringsværdige bygninger og frodige udtryk.
- Boligbyggeri på grunden skal ske, så der sikres variation i bolig- og ejerformer.

Der har på den baggrund været igangsat et udviklingsarbejde (parallelopdrag), hvor tre tværfagligt

sammensatte teams har leveret hvert deres forslag til en udviklingsplan. Forslagene blev afleveret i sommeren 2022, og der er efterfølgende blevet udpeget et forslag, som vil blive bearbejdet til en endelig udviklingsplan i løbet af 2023. Planen forventes at blive forelagt til udvalgets behandling ultimo 2023.

Udvalgets økonomi

Udvalget har ikke et driftsbudget i 2024.

Vedtagne anlægsprojekter

Anlæg		
Mio. kr. netto	2024	Samlet overslag
Projektering ifm. Hospitalsgrunden	3,0	3,0
I alt	3,0	

Magistraten

Udvalgets opgaver

Under magistraten budgetteres aktiviteterne politisk organisation, tjenestemandspensioner, administration - herunder Socialtilsyn Hovedstaden, erhverv mv., puljer samt redningsberedskabet.

Politisk organisation

Politisk organisation omhandler den løbende virksomhed vedrørende kommunalbestyrelse, råd, nævn, kommissioner og bestyrelser. Udgifterne omfatter vederlag, mødeomkostninger, kontorhold m.v. samt udgifter vedrørende valg og tilskud til politiske partier.

Tjenestemandspensioner

Tjenestemandspensioner er den løbende udbetaling af pensioner til pensionerede tjenestemænd fra kommunen, forsyningsvirksomhederne, Hovedstadens Beredskab, tidligere ansatte ved skat, tidligere ansatte ved Københavns Sporveje samt til tjenestemænd, som har været beskæftiget med tidligere amtslige opgaver. Sidstnævnte refunderes af staten.

Administration

Dækker udgifter vedrørende den centrale administration samt Socialtilsyn Hovedstaden (indtægtsdækket).

Administrationen omfatter Løn og overhead samt Fællesudgifter. Løn og overhead omfatter: løn vedrørende det administrative personale samt overheadudgifter som kontorhold, uddannelse m.m. Fællesudgifter omfatter opgaver som administrationen varetager på fællesskabets vegne.

Puljer

Puljer anvendes til administration af tværgående midler, eksempelvis barselsudligning og tillidsrepræsentantsuddannelse. Endvidere indgår puljer vedrørende ikke-fordelte effektiviseringer og udvidelser samt reservationer til økonomisk usikkerhed.

Redningsberedskab

Redningsberedskab omfatter udgifter til Hovedstadens Beredskab I/S, som Frederiksberg Kommune er en del af.

Udvalgets strategiske tiltag og udfordringer

Effektiv administration

Administrationen udgør den største opgave under magistraten. Administrationen er i disse år i konstant bevægelse. Administrationen har været igennem organisatoriske tilpasninger, digitaliseringsbølger, tilpasninger som følge af Udbetaling Danmark og har derudover et løbende fokus på at sikre en god borgerbetjening og en så effektiv drift som muligt.

Opgørelser af administrationens størrelse, enten i administrative årsværk per indbygger eller i administrationsudgifter per indbygger, placerer Frederiksberg som en af de mest effektive kommuner i landet.

Administrationen er til for borgeren. Borgerservicecentret er borgerens indgang til en lang række af kommunens services, gennem både fysisk, telefonisk og skriftlig henvendelse. Det skal være let for borgeren hurtigt at få afklaret spørgsmål og forhold med kommunen, derfor er der fortsat fokus på at sikre, at borgeren oplever, at de får den hjælp fra kommunen, de behøver. Derudover udvikles løbende på digitale løsninger, medbetjening og straksafklaring.

Beskæftigelsesområdet

Beskæftigelsesområdet har gennem de seneste år været præget af mange reformer og forventes fortsat at blive det i fremtiden. Reformerne påvirker både rammer og vilkår for den kommunale beskæftigelsesindsats og stiller store krav til en omstillingsparat organisation, der effektivt kan tilpasse sig den nyeste udvikling.

Aftalen om ret til tidlig pension (Arne-pension) fra oktober 2020 har allerede fået, og vil fortsat få stor betydning for beskæftigelsesområdet, som samlet skal tilvejebringe 1,1 mia. kr. årligt fra 2024 på landsplan. Aftalen er udmøntet i to delaftaler.

Den første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen fra juni 2021 var primært rettet mod unge og på de proceskrav, der er i indsatsen for uddannelseshjælpsmodtageres deltagelse i intensiv, kontinuerlig aktivering.

I juni 2022 blev den anden (og sidste) delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen indgået.

Hovedelementerne i aftalen justerer på brugen af tilbud, giver a-kasserne ansvar for de forsikrede lediges indsats de første tre måneder af ledighedsforløbet og udvider mulighederne for digitale samtaler.

Begge delaftaler vil medføre ændringer i kommunens indsats på beskæftigelsesområdet, når aftalerne er fuldt indfaset.

Herudover kommer regeringsgrundlagets ønske om nationalt at reducere udgifterne til jobcentrene med 3 mia. hen imod 2030, som ligeledes præger den fremtidige organisering af beskæftigelsesindsatsen på Frederiksberg.

Flygtninge

Efter en række år med en faldende tilstrømning af flygtninge, herunder fra Syrien, har krigen i Ukraine medført store flygtningestrømme i Europa. Dette berører også Frederiksberg, som pr. juni 2023 er blevet visiteret til at kunne modtage 603 ukrainske fordrevne ukrainere. Det forventes, at der vil komme op imod 680 ukrainere til Frederiksberg i løbet af 2023. Kommunerne modtager de fordrevne ukrainere med kun 4 dages varsel.

Dette er den største opgave, kommunen har haft på flygtningeområdet i nyere tid, hvilket stiller store krav til boligplacering og beskæftigelse af fordrevne ukrainere

Der er vedtaget lovgivning, som giver midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine. Det betyder, at fordrevne fra Ukraine hurtigt vil kunne blive en del af det danske samfund med adgang til uddannelse, sundhedsydelser og arbejdsmarkedet.

Der er særligt fokus på integration på arbejdsmarkedet som en væsentlig del af integrationen i det danske samfund.

Den øvrige tilstrømning af flygtninge har over en periode været aftagende og de fremtidige forventninger til, hvor mange flygtninge, der forventes at blive visiteret til en boligplacering i kommunerne, er begrænsede. Dertil kommer gruppen af familiesammenførte, hvor omfanget er svært at forudse, da en del af de flygtninge, som allerede er i landet, stadig afventer at få familiesammenføring.

Frederiksberg Kommune er stadig en af landets bedre kommuner til at få flygtninge i arbejde, hvilket er et væsentligt fokus i Arbejdsmarkedsafdelingens arbejde på området.

Styrket kvalitet i sagsbehandlingen for udsatte børn, unge og familier

Der har i de seneste år været stort fokus på at styrke den juridiske og socialfaglige kvalitet i behandlingen af udsatte børn og unges sager. Med budgetvedtagelsen for 2023 blev der derfor givet en toårig bevilling til ekstra sagsbehandlere med henblik på at konsolidere og sikre en fortsat kvalitetsudvikling i mødet med børn, unge og deres familier, med særligt fokus på inddragelse, retssikkerhed og høj socialfaglig kvalitet.

Socialtilsynet

Socialtilsyn Hovedstaden er placeret på Frederiksberg Rådhus og er forankret i Børne- og Ungeområdet. Socialtilsyn Hovedstaden fører tilsyn med plejefamilier, anbringelsessteder, botilbud og andre sociale døgntilbud for udsatte børn, unge og voksne i Region Hovedstaden og Holbæk kommune.

Socialtilsynets omkostninger er takstfinansieret. Det er et mål at have fokus på effektivitet og løbende at tilpasse udgifter og medarbejdernormering til den opgave, der skal løses.

Beredskab

Frederiksberg Kommune indgår i Hovedstadens Beredskab I/S, der omfatter 8 kommuner i Storkøbenhavn og er Danmarks største beredskab.

Det fælles beredskab leverer forebyggende og afhjælpende beredskabsopgaver på et højt kvalitetsniveau sammen med en kvalificeret og troværdig myndighedsbehandling.

Udvalgets økonomi

Drift	2024
Mio. kr. netto	
Politisk organisation	17,6
Tjenestemandspensioner	147,5
Administrationen	654,7
Råden over vej	-6,3
Puljer	135,9
Redningsberedskabet	31,8
I alt	981,3

I forhold til sidste års budget er budgettet forøget med 60,8 mio. kr. Dette dækker over en forøgelse

på 39,9 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, samt en forøgelse på 20,9 mio. kr. som vedrører nye ændringer.

En specifikation af de nye ændringer til Budget 2024 kan findes i bilaget Driftsspecifikation i de tekniske budgetbemærkninger.

Vedtagne anlægsprojekter

Anlæg		
Mio. kr. netto	2024	Samlet overslag
Digitaliseringsplan	0,9	1,7
Køb af byggeretter Rolighedsvej	4,6	19,3
Køb af ejendom	0,4	3,4
Salg af kommunale ejendomme	1,8	3,5
Udgifter IT	8,8	18,6
I alt	16,3	

Budgetoverslag 2024-2027

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026	2027
Forskudsskatter	-6.249	-6.680	-7.187	-7.551	-7.909
Øvrige skatter	-801	-836	-794	-765	-767
Efterregulering	0	0	0	0	0
Skatter i alt	-7.050	-7.515	-7.981	-8.317	-8.676
Driftsudgifter	6.102	6.610	6.630	6.675	6.715
<i>heraf serviceudgifter</i>	<i>4.467</i>	<i>4.790</i>	<i>4.799</i>	<i>4.808</i>	<i>4.822</i>
P/L-regulering	0	0	300	617	952
Drift inkl. P/L	6.102	6.610	6.929	7.291	7.667
Tilskud og udligning	734	751	881	807	758
Efterregulering, selvbudgettering	0	0	0	0	0
Efterregulering, parkeringsindtægter	35	36	44	46	48
Udviklingsbidrag til Region Hovedstaden	12	13	13	14	15
Tilskud og udligning i alt	781	799	938	867	820
Renter	-38	-7	-2	3	3
Strukturel balance (drift, skat, TU og renter)	-204	-113	-115	-155	-186
Anlægsudgifter, inden for loftet	345	356	304	172	165
Anlægsudgifter, ældreboliger	199	204	34	7	126
Anlægsindtægter	-3	-12	-6	-1	-5
Indskud mv.	5	14	5	5	5
Heraf lånefinansieret	-199	-159	-5	-7	-126
P/L-regulering	0	0	11	11	16
Anlægsudgifter efter lån inkl. P/L	347	403	343	188	182
Afdrag	109	94	84	84	85
Øvrige finansforskydninger	31	-8	-23	-17	-13
I alt afdrag og finansforskydninger	139	85	61	67	72
Skattefinansieret område i alt	282	375	290	99	68
Renovation	0	0	-3	-3	0
Vejafvandingsbidrag, klimatilpasning	2	5	5	5	5
Driftsbidrag, klimatilpasning	-8	-9	-8	-8	-8
Anlægsudgifter, klimatilpasning	145	117	86	84	84
Lånefinansiering, klimatilpasning	-145	-117	-86	-84	-84
Brugerfinansieret område i alt	-5	-4	-7	-6	-3
Kasseforbrug	-276	-372	-283	-92	-64
Kassebeholdning	622	250	-33	-126	-190

Bevillingsoversigt

1.000 kr.		Budget		Budgetoverslag	
2024-priser		2024	2025	2026	2027
Drift i alt, inkl. forsyning	U	8.111.081	8.104.661	8.150.359	8.193.025
	I	-1.504.288	-1.481.502	-1.482.275	-1.481.710
Klima-, Plan- og Boligudvalget	U	213.296	213.391	214.269	214.269
	I	-82.639	-82.939	-82.939	-82.939
Byfornyelse mv.	U	33.026	33.026	32.918	32.918
	I	-622	-622	-622	-622
Ejendomme	U	179.085	179.180	180.167	180.167
	I	-81.815	-82.115	-82.115	-82.115
Grundarealer mv.	U	1.185	1.185	1.185	1.185
	I	-202	-202	-202	-202
Undervisningsudvalget	U	1.049.459	1.041.957	1.039.362	1.032.938
	I	-189.175	-189.547	-189.230	-189.083
Undervisning og fritidstilbud	U	1.037.325	1.030.709	1.028.226	1.022.018
	I	-189.160	-189.532	-189.214	-189.068
Ungdomsuddannelse	U	7.452	7.472	7.404	7.250
	I	-15	-15	-15	-15
SSP	U	4.682	3.776	3.732	3.670
	I	0	0	0	0
Ældre- og Omsorgsudvalget	U	1.245.977	1.271.008	1.279.722	1.296.972
	I	-157.396	-155.311	-155.396	-155.396
Omsorg	U	1.119.821	1.144.673	1.153.308	1.170.557
	I	-153.046	-150.961	-151.045	-151.045
Hjælpe midler	U	61.362	61.482	61.497	61.497
	I	-2.161	-2.161	-2.161	-2.161
Sundhed	U	64.794	64.853	64.918	64.918
	I	-2.189	-2.189	-2.189	-2.189
Kultur- og Fritidsudvalget	U	254.393	241.103	241.293	241.263
	I	-52.444	-52.490	-52.490	-52.490
Idræt og folkeoplysning	U	137.064	127.762	127.782	127.795
	I	-44.883	-45.198	-45.198	-45.198
Biblioteker og kultur	U	117.329	113.341	113.512	113.467
	I	-7.561	-7.293	-7.293	-7.293
Børneudvalget	U	1.034.464	1.043.718	1.056.125	1.064.405
	I	-269.586	-271.619	-275.043	-277.715
Børn, unge og familier i udsatte positioner	U	213.052	212.296	212.391	212.391
	I	-11.665	-11.575	-11.575	-11.575
Fællesrådgivningen for Børn og Unge	U	9.510	9.527	9.543	9.543
	I	-2.001	-2.002	-2.002	-2.002
Merudgiftsydelser og tabt arbejdsfortjeneste m.v.	U	24.277	24.277	24.277	24.277
	I	-28.643	-28.322	-28.322	-28.322
Dagtilbud mv.	U	787.624	797.618	809.914	818.194
	I	-227.278	-229.720	-233.145	-235.816
Socialudvalget	U	648.028	649.506	649.533	649.533

1.000 kr. 2024-priser		Budget		Budgetoverslag		
		2024	2025	2026	2027	
	I	-122.959	-123.648	-123.182	-123.182	
Integrationsindsats	U	126	776	776	776	
	I	0	0	0	0	
Boligsocialt arbejde	U	6.155	5.112	5.112	5.112	
	I	8	8	8	8	
Tilbud til voksne med særlige behov	U	620.885	623.080	623.106	623.106	
	I	-122.726	-123.415	-122.949	-122.949	
Senblindekurser mv.	U	522	522	522	522	
	I	0	0	0	0	
Sociale formål	U	14.143	14.143	14.143	14.143	
	I	-241	-241	-241	-241	
Støtte til frivilligt socialt arbejde	U	6.197	5.874	5.874	5.874	
	I	0	0	0	0	
Miljø- og Trafikudvalget	U	252.307	251.973	248.876	250.709	
	I	-131.532	-132.958	-132.958	-132.958	
Kirkegårde	U	18.825	18.899	18.899	18.899	
	I	-17.637	-17.637	-17.637	-17.637	
Miljø	U	13.046	10.760	10.760	10.760	
	I	-5.027	-2.739	-2.739	-2.739	
Grønne områder	U	46.719	47.707	48.768	48.768	
	I	0	0	0	0	
Vejvæsen og parkering	U	107.950	111.436	111.578	111.578	
	I	-112.029	-112.582	-112.582	-112.582	
Kollektiv trafik	U	71.945	69.247	64.948	66.780	
	I	3.160	0	0	0	
FGV	U	-6.179	-6.076	-6.076	-6.076	
	I	0	0	0	0	
Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget	U	1.639.451	1.615.817	1.632.038	1.647.120	
	I	-260.635	-234.682	-234.665	-234.665	
Den aktive beskæftigelsesindsats	U	127.527	128.669	129.487	129.487	
	I	-9.144	-9.144	-9.144	-9.144	
Forsørgelsesydelse	U	1.395.598	1.412.239	1.427.761	1.442.844	
	I	-209.047	-209.047	-209.047	-209.047	
Integrationsområdet	U	86.092	44.372	44.225	44.225	
	I	-42.450	-16.498	-16.480	-16.480	
Ungdomsuddannelse og vejledning	U	26.212	26.242	26.270	26.270	
	I	6	6	6	6	
Erhverv	U	4.023	4.294	4.294	4.294	
	I	0	0	0	0	
Sundheds- og forebyggelsesudvalget	U	558.964	567.455	572.976	577.681	
	I	-915	-866	-834	-834	
Forebyggelse	U	23.624	23.426	23.401	23.401	
	I	-342	-293	-261	-261	
Sundhedstjeneste	U	21.782	21.586	21.611	21.580	
	I	0	0	0	0	
Børnetandpleje	U	41.585	43.559	43.671	43.648	
	I	-173	-173	-173	-173	
Omsorgs-, special- og socialtandpleje	U	5.218	5.230	5.242	5.242	

1.000 kr. 2024-priser		Budget		Budgetoverslag		
		2024	2025	2026	2027	
	I	-401	-401	-401	-401	
Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet	U	466.755	473.654	479.052	483.809	
	I	0	0	0	0	
By- og Erhvervsstrategisk Udvalg	U	0	0	0	0	0
	I	0	0	0	0	0
Planlægning, Udvikling og Strategi	U	0	0	0	0	
	I	0	0	0	0	
Magistraten	U	1.079.252	1.073.267	1.080.874	1.082.931	
	I	-97.971	-95.384	-93.810	-93.810	
Politisk organisation	U	18.000	18.064	17.881	15.183	
	I	-416	-416	-416	-416	
Tjenestemandspensioner	U	156.124	156.124	156.124	156.124	
	I	-8.578	-8.582	-8.582	-8.582	
Administrationen	U	734.027	732.596	724.573	723.391	
	I	-79.324	-76.733	-75.159	-75.159	
Råden over vej	U	0	0	0	0	
	I	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	
Puljer	U	135.936	131.392	147.227	153.204	
	I	0	0	0	0	
Redningsberedskabet	U	35.164	35.091	35.069	35.029	
	I	-3.365	-3.365	-3.365	-3.365	
Miljø- og Trafikudvalget, Brugerfinansieret	U	135.491	135.466	135.290	135.206	
	I	-139.036	-142.057	-141.727	-138.638	
Anlægsvirksomhed i alt, inkl. forsyning	U	677.350	425.418	262.552	375.607	
	I	-12.477	-5.746	-500	-4.500	
Pris- og lønstigninger, drift og anlæg		0	310.218	628.292	968.510	
Det finansielle område	U	2.095.351	2.436.612	2.779.673	2.971.322	
	I	-9.367.018	-9.789.661	-10.338.103	-11.022.254	
Renter	U	42.803	49.193	54.664	56.394	
	I	-50.178	-51.096	-52.049	-53.041	
Forskydninger i kassebeholdningen (- = forbrug)	U	-371.652	-283.278	-92.454	-64.434	
Øvrige finansforskydninger	U	8.323	-15.581	-7.780	7.000	
	I	-131.434	647.554	-9.046	-128.445	
Afdrag på lån	U	93.563	84.012	84.160	84.625	
Lånoptagelse	I	-146.892	-741.464	-86.598	-96.798	
Tilskud og udligning	U	2.306.938	2.585.922	2.723.798	2.869.250	
	I	-1.523.116	-1.664.118	-1.873.854	-2.067.780	
Bidrag til Region Hovedstaden mv.	U	12.762	13.425	14.088	14.762	
Refusion af købsmoms mv.	U	2.615	2.919	3.197	3.726	
Skatteindtægter	I	-7.515.398	-7.980.537	-8.316.556	-8.676.191	

Investeringsoversigt

1.000 kr.	U/I	Bevil- lings- dato	Anlægs- bevilget	Afholdt før	2024	2025	2026	2027	Efter- følgende år	Samlet overslag
Anlægsramme					356.123	278.291	171.608	165.264		
Ældreboliger (uden for rammen)					203.836	34.464	7.046	126.445		
Brugerfinansieret (uden for rammen)					117.392	86.463	83.898	83.898		
Indtægter					-12.477	-5.746	-500	-4.500		
Klima-, Plan og Boligudvalget	U				86.961	86.900	79.300	82.200		
	I				0	0	0	0		
Vedligeholdsplan for kommunale bygninger og idrætsanlæg	U	-	-	-	49.159	70.400	60.300	61.700	90.000	-
Vedligeholdsplan for kommunale bygninger og idrætsanlæg (boligdel)	U	-	-	-	21.302		0	0	0	-
Byfornyelse og Områdefornyelse (inklusive projektledelse)	U	-	-	-	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	-
Pulje til imødekomme af AT-påbud	U	-	-	-	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	-
Pulje til rådhusarbejder	U	-	-	-	3.000	2.000	4.500	6.000	6.000	-
Pulje til udbedring og forebyggelse af skimmelforekomster	U	-	-	-	4.500	5.500	5.500	5.500	5.500	-
Undervisningudvalget	U				72.787	29.300	21.000	0		
	I				0	0	0	0		
Renovering af skolegårde med klimatilpasning	U	I alt	6.600	82	4.000	1.800	0	0	0	5.882
		09-10-17	300							
		11-03-19	1.300							
		01-04-19	3.000							
		09-03-20	2.000							
Skolemasterplan	U	-	-	-	0	15.000	15.000	0	0	30.000
Renovering af Søndermarksskolen	U	I alt	139.500	69.851	66.400	7.500	0	0	0	143.751
		05-12-21	2.000							
		14-11-22	3.000							
		03-10-22	2.650							

1.000 kr.	U/I	Bevil- lings- dato	Anlægs- bevilget	Afholdt før	2024	2025	2026	2027	Efter- følgende år	Samlet overslag
		24-01-22	7.850							
		19-06-23	124.000							
Ny Hollænderskolen - Helhedsplan for udearealer	U	I alt	8.400	8.313	87	0	0	0	0	8.400
		24-01-22	500	0						
		20-06-22	5.900	0						
		20-06-22	1.000							
		24-01-22	1.000							
Vedligeholdelsesplan - Genhusning af skoler	U	I alt	10.000	7.700	2.300	5.000	6.000	0	0	21.000
		24-01-22	900							
		15-05-23	9.100							
Ældre- og Omsorgsudvalget	U				253.986	104.006	22.225	155.565		
	I				3.823	0	0	0		
Masterplan - Hospitalsgrunden, Boligdel	U	-	-	0	2.724	5.447	5.447	122.562	136.180	272.360
Masterplan - Hospitalsgrunden (servicedel)	U	04-11-19	1.000	1.975	632	1.266	1.266	26.492	47.722	79.352
Masterplan - Hospitalsgrunden (servicedel)	I		1.001	0	0	0	0	0	-4.800	-4.800
Ingeborggården, Boligdel	I	-	-	0	16.983	0	0	0	0	16.983
Ingeborggården, Boligdel	U	I alt	442.274	398.454	41.412	2.408		0	0	442.274
		20-02-17	18.262							
		26-11-18	7.328							
		29-04-19	1.500							
		03-06-19	415.184							
Ingeborggården, Servicedel	I	03-06-19	-8.000	0	-8.000	0	0	0	0	-8.000
Ingeborggården, Servicearealer	U	I alt	141.661	105.688	24.188	11.798	0	0	0	141.674
		02-02-15	500							
		20-02-17	3.498							
		27-08-18	577							
		29-04-19	1.493							
		03-06-19	96.530							
		30-03-20	-4.437							
		13-06-22	4.000							
		05-12-22	39.500							
Nimbus, Inventar	U	-	-	0	0	3.079	0	0	0	3.079

1.000 kr.	U/I	Bevil- lings- dato	Anlægs- bevilget	Afholdt før	2024	2025	2026	2027	Efter- følgende år	Samlet overslag
Modernisering af Søndervang Plejehjem - Byudvikling	U	04-11-19	400	3.260	5.856	2.150	0	0	0	11.266
Søndervang, Inventar	U	04-11-19	400	0	4.454	11.680	0	0	0	16.134
70 nye plejeboligpladser, Boligdel	U	-	-	0	0	0	1.599	3.198	155.105	159.902
70 nye plejeboligpladser, Servicedel	U	-	-	0	0	0	361	722	44.282	45.365
70 nye plejeboligpladser, Servicearealtilskud	I	-	-	0	0	0	0	0	-2.800	-2.800
Ny Søndervang, Boligdel	U	I alt	302.053	137.046	138.398	26.609	0	0	0	302.053
		21-09-20	6.630							
		10-10-22	34.633							
		05-12-22	258.739							
		27-02-23	2.051							
Ny Søndervang, Servicedel	I	-	-	0	-5.160	0	0	0	0	-5.160
Ny Søndervang, Servicedel	U	I alt	67.207	31.159	26.368	9.680	0	0	0	67.207
		21-09-20	1.870							
		10-10-22	6.914							
			58.423							
Projektledelse, modernisering af plejehjem	U	I alt	29.030	29.030	1.713	1.713	1.713	1.713	11.991	47.872
		04-12-06	1.389							
		17-09-07	6.500							
		28-10-13	7.898							
		28-10-13	3.600							
		01-10-18	3.200							
		02-11-20	3.200							
		10-10-22	1.668							
		14-11-22	1.575							
Undersøgelser- og afdækningspulje til fremtidig plejeboligkapacitet	U	-	-	0	900	0	0	0	0	900
Søndervang Plejecenter, Nødkapacitet	U	-	-	9.696	7.341	28.176	11.839	0	0	57.052
Udvidelse af Østervang Servicedel	U	-	-	0	0	0	0	194	23.102	23.296
Udvidelse af Østervang Servicedel	I	-	-	0	0	0	0	0	-1.200	-1.200
Udvidelse af Østervang Boligdel	U	-	-	0	0	0	0	685	67.844	68.529
Kultur- og Fritidsudvalget	U				44.639	3.721	500	0		
	I				0	29	0	0		

1.000 kr.	U/I	Bevil- lings- dato	Anlægs- bevilget	Afholdt før	2024	2025	2026	2027	Efter- følgende år	Samlet overslag
Flintholm Svømmehal - Genopretningsarbejder ifm. kommunens overtagelse	U	I alt	11.700	1.588	10.112	0	0	0	0	11.700
		04-10-21	700							
		23-11-20	11.000							
Klubhus - FB	U	02-12-19	11.600	11.554	0	46	0	0	0	11.600
KU.BE Forsikrings sag	U	I alt	8.022	7.373	648	0	0	0	0	8.021
		23-06-16	2.523							
		31-08-17	1.000							
		25-11-19	5.800							
		20-01-20	1.099							
		25-11-19	-3.700							
		30-11-20	1.300							
Lysprojekt Flintholm Svømmehal	U	09-10-17	1.900	179	0	1.720	0	0	0	1.900
Midlertidig genhusning vedr. FB klubhus	I	-	-	29	0	29	0	0	0	58
Midlertidig genhusning vedr. FB klubhus	U	02-12-19	1.750	1.623	0	125	0	0	0	1.748
Renovering af Frederiksberg Svømmehal	U	I alt	165.365	169.366	27.900	0	0	0	0	197.266
		30-01-17	11.165							
		28-09-20	87.400							
		25-01-21	3.500							
		20-06-22	51.100							
		26-09-22	12.200							
Voldgiftssag - Frederiksberg Svømmehal	U	20-06-22	9.500	0	5.479	0	0	0	0	5.479
Pulje til gavlmaleri	U	-	-	-	0	530	0	0	0	-
Pulje til åbne idrætsanlæg	U	-	-	-	500	0	500	0	500	-
Skaterbane	U	-	-	0	0	1.300	0	0	0	1.300
Børneudvalget	U				7.200	3.000	1.000	1.000		
	I				0	0	0	0		
Pulje til legepladser/udearealer for dagtilbud	U	-	-	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	-
Kapacitetstilpasning	U	-	-	1.800	2.200	0	0	0	0	4.000
Etablering af tilstrækkeligt antal vuggestuepladser i øst	U	-	-	0	4.000	2.000	0	0	0	6.000
Socialudvalget	U				4.014	2.100	0	0		
	I				0	0	0	0		

1.000 kr.	U/I	Bevil- lings- dato	Anlægs- bevilget	Afholdt før	2024	2025	2026	2027	Efter- følgende år	Samlet overslag	
Istandsættelse af Frydendalsvej 13 til nye funktioner	U		-	-	4.000	0	1.400	0	0	0	5.400
Den Sociale Masterplan – Ny Søndervang og Bakkegården	U	22-06-20	200	461	4.014	700	0	0	0	0	5.175
Miljø- og Trafikudvalget	U				63.036	65.557	52.420	50.944			
	I				-12.300	0	-500	-500			
Klimatilpasningsprojekter i samarbejde med FF (Skattefinansieret)	U		-	-	0	29.419	31.266	32.528	32.994	30.608	-
Parkeringskælder under pladsen bag rådhuset	I		-	-	0	-12.300	0	0	0	0	-12.300
Parkeringskælder under pladsen bag rådhuset	U	I alt	15.000	15.092	18.256	0	0	0	0	0	33.348
		19-06-23	10.000								
		16-12-21	5.000								
Pulje til offentlige legepladser	U		-	-	800	800	800	800	800	800	-
Pulje til projektledelse vedr. klimatilpasning – Miljø	U		-	-	1.900	1.900	1.900	1.900	1.900	1.900	-
Pulje til projektledelse vedr. klimatilpasning – Trafik og Byrum	U		-	-	4.050	4.050	4.050	4.050	4.050	4.050	-
Pulje til renovering af vejbelysning*	U		-	-	2.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	-
Pulje til Trafikhandlingsplan: Forbedret trafiksikkerhed	U		-	-	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	-
Pulje Trafikhandlingsplan: udbygning af cykelstier	U		-	-	0	500	5.100	5.000	0	0	-
Rolighedsvej Bycampus parker - skybrudspark	U		-	-	0	0	9.000	0	0	0	9.000
Rolighedsvej Bycampus stræder - stræde syd	U		-	-	0	2.370	0	0	0	0	2.370
Spildevandsplan 2019-2031	U	I alt	3.030	1.766	341	341	342	0	0	0	2.790
		04-11-19	930								
		05-10-20	930								
		04-10-21	780								
		10-10-22	390								
Trafikhandlingsplan: udbygning af cykelstier – Vodroffsvej	U	I alt	10.000	9.000	0	1.000	0	0	0	0	10.000
		02-11-20	4.000	0							
		01-11-21	6.000	0							
Trafikhandlingsplan: udbygning af cykelstier - Jens Jessens Vej	U	19-06-23	500	500	0	10.000	0	0	0	0	10.500

1.000 kr.	U/I	Bevil- lings- dato	Anlægs- bevilget	Afholdt før	2024	2025	2026	2027	Efter- følgende år	Samlet overslag
Udvidelse af miljøzone med varebiler	U	15-06-20	1.800	1.510	200	0	0	0	0	1.710
Pulje til anlæg af P-pladser iht. regler om parkeringsfond	U	-	-	0	0	0	1.000	1.000	1.000	-
Pulje til anlæg af P-pladser iht. regler om parkeringsfond	I	-	-	0	0	0	-500	-500	-500	-
Bynatur og biodiversitet	U	-	-	-	1.500	1.500	1.500	0	0	-
Photokatalyserende belægninger	U	-	-	-	200	200	200	200	200	-
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	U				8.000	11.550	0	0		
	I				-4.000	-5.775	0	0		
Etablering af Tandlægestole	U	20-03-23	1.359	3.776	8.000	11.550	0	0	0	23.326
Etablering af Tandlægestole	I	-	-	-6.336	-4.000	-5.775	0	0	0	-16.111
By- og Erhvervsstrategisk Udvalg	U				3.000	0	0	0		
	I				0	0	0	0		
Projektering ifm. Hospitalsgrunden	U	-	-	0	3.000	0	0	0	0	3.000
Magistraten	U				16.335	6.621	2.210	2.000		
	I				0	0	0	-4.000		
Digitaliseringsplan	U	-	-	774	877	0	0	0	0	1.651
Køb af byggeretter Rolighedsvej	I	-	-	0	0	0	0	-4.000	0	-4.000
Køb af byggeretter Rolighedsvej	U	15-06-20	18.748	18.748	4.600	0	0	0	0	23.348
Køb af ejendom	U	-	-	0	350	3.000	0	0	0	3.350
Salg af kommunale ejendomme	U	14-11-22	3.500	1.750	1.750	0	0	0	0	3.500
Udgifter IT	U	-	-	0	8.758	3.621	2.210	2.000	2.000	18.589
Brugerfinansieret område										
Miljø- og Trafikudvalget	U				117.392	86.463	83.898	83.898		
	I				0	0	0	0		
Klimatilpasningsprojekter i samarbejde med FF (Takstfinansieret)	U	-	-	-	117.392	86.463	83.898	83.898	83.898	-
Grundkapitalindsud og deponering										
Det finansielle område	U				29.635	5.000	5.000	5.000		
	I				0	0	0	0		
Grundkapitalindsud - Pulje til flere almene boliger	U	-	-	-	14.412	5.000	5.000	5.000	5.000	-

1.000 kr.	U/I	Bevil- lings- dato	Anlægs- bevilget	Afholdt før	2024	2025	2026	2027	Efter- følgende år	Samlet overslag
Deponering - Parkeringskælder under pladsen bag rådhuset	U	-	-	-	15.223	0	0	0	0	-

Note: Anlægsudgifter ifm. budgetforbedringsforslag indgår ikke i investeringsoversigten men beskrives i budgetforbedringskataloget.

Takstoversigt

Beløb i hele kr.	Budgetforslag 2024
<i>Takster som fastsættes af ministerierne og ved lov bliver typisk reguleret i efteråret. Der kan derfor forekomme korrektioner til taksterne, efter budgettet er endeligt vedtaget. Takster markeret med stjerne (*) har fået ændret takstpris pba. prisregulering.</i>	
Byggetilladelser m.v.	
Timepris	
<i>Taksten er under genberegning med henblik på at indgå i budgetforhandlingerne 2024.</i>	908
Parkering	
Timetakst	
1. time	5
2. time	10
3. time	15
4. time	20
5. time	25
6. time	25
7. time	25
P-licens til zoneparkering	
Beboerlicens, miljø-/energiklasse A-B, per år, 1. bil	500
Beboerlicens, miljø-/energiklasse C-G, per år, 1. bil	750
Beboerlicens, miljø-/energiklasse A+, A+++ , per år, 1.bil	250
Beboerlicens, miljø-/energiklasse A-B, per år, 2. bil	1.000
Beboerlicens, miljø-/energiklasse C-G, per år, 2. bil	1.500
Beboerlicens, miljø-/energiklasse A+, A+++ , per år, 2.bil	500
Beboerlicens, Elbiler	50
Beboerlicens, Motorcykel	250
Beboer med firmabil per måned	600
By - og delebil licens per år	160
Fleksibel beboerlicens per måned, miljø-/energiklasse A-B	100
Fleksibel beboerlicens per måned, miljø-/energiklasse C-G	150
Fleksibel beboerlicens per måned, miljø-/energiklasse A+, A+++	40
Beboer med lånt/lejet bil pr. uge	160
Pendlerlicens pr. hele måned	600
Pendlerlicens pr. dag	50
Pendlerlicens erhverv	600
Dagsbillet	110
Ugebillet	550
Erhvervslicens	1.500
P-afgift	510
Parkering på handicapplads og ud for ind- og udkørsel	1.020
Afgifter køretøjer over 3.500 kg	2.040
Evt. rykkergebyr	250
<i>Note: Parkeringstakster er siden 2. behandlingen ændret ved KB 14.11.2022, sag 243.</i>	
Institution, børn og unge (pr. plads pr. måned)	
<i>Lov nr. 554 af 29. maj 2018 om ændring af dagtilbudsloven og lov om folkeskolen (Styrket kvalitet i dagtilbud, øget fleksibilitet og frit valg for forældre m.v.) indebærer at der oprettes deltidspladser med nedsat takst i dagtilbud.</i>	
Dagpleje (uanset barnets alder) samt Daginstitution, 0-2 år	
- Fuldtidstakst	3.566

Beløb i hele kr.	Budgetforslag 2024
- Deltidstakst - grundbeløb	1.637
- Deltidstakst - per time, per uge	39
Daginstitution, 3 år - skolestart	
- Fuldtidstakst	1.945
- Deltidstakst - grundbeløb	909
- Deltidstakst - per time, per uge	21
Frokosttakst, daginstitutioner	698
SFO	2.122
Fritidsklub	739
Ungdomsklub	445
Ungdomsskolen	
Udstedelse af kørekort til lille knallert	560
Diverse vedrørende plejehjem m.v.	
Betaling for dagcenterplads pr. mødedag	37
Betaling for daghjem pr. dag	118
Endagsture (pensionister)	182
Botilbud til personer med særlige sociale vanskeligheder	
<i>Satser på socialområdet er fastsat i Bekendtgørelse om egenbetaling for midlertidigt ophold i boformer efter service-lovens §§ 109 og 110. Satserne offentliggøres på Social-, Bolig- og Ældreministeriets hjemmeside i januar. Nedenstående er den sats, som forventes at gælde for 2024.</i>	
Døgnpris for voksne inkl. morgenmad og sengelinned:	
Huslejebetaling ved ophold på Lindevangen og Lærkehøj (§ 110 selvejende institution):	100
Sygesikring og sundhed	
Skift mellem sygesikringsgruppe 1 og 2 samt lægeskift	220
Gebyr for bortkommet sygesikringsbevis	220
Frederiksberg Kommunes Døgnrehabilitering (FKD)	
Døgntakst på Frederiksberg Kommunes Døgnrehabilitering	140
Sondemad*	54
Vaskeordning	
Egenbetaling for vaskeordning	
8 kg*	96
12 kg*	145
Madservice	
Egenbetaling for levering af madservice, per måltid*	61
Servicepakker	
Madpakke (pr. md.)*	4.117
Vaskeri (pr. md.)	191
Leje og linned (pr. md.)	507
Toiletartikler (pr. md.)	105
Rengøringsartikler til egen bolig (pr. md.)*	56
Servicepakker, flekspladser	
Morgenmad, døgn*	28
Kold mad, døgn	32
Varm mad, døgn*	76
Vask af eget tøj, døgn	6
Leje og vask af linned, døgn	16
Toiletartikler, døgn*	4
Rengøringsartikler til egen bolig, døgn	2
Omsorgstandpleje	

Beløb i hele kr.	Budgetforslag 2024
Egenbetaling for omsorgstandpleje, årligt	597
Egenbetaling for særlig tandpleje o. 18 år, årligt	2.232
<i>Taksterne er med forbehold, idet den endelige prisfremskrivning fastsættes af ministeriet i efteråret 2023.</i>	
Biblioteket	
<i>Takster for at aflevere materialer for sent:</i>	
Fra 1.-7. dag efter afleveringsfristen (voksne)	20
8 dage efter afleveringsfristen (voksne)	66
15 dage efter afleveringsfristen (voksne)	112
31 dage efter afleveringsfristen (voksne)	230
Gebyr ved erstatning (voksne)	230
Fra 1.-7. dag efter afleveringsfristen (børn)	10
8 dage efter afleveringsfristen (børn)	32
15 dage efter afleveringsfristen (børn)	55
31 dage efter afleveringsfristen (børn)	115
Gebyr ved erstatning (børn)	115
Leje af kommunale lokaler	
Alle udgifter er pr. time med undtagelse af overnatningsgebyr.	
Lille mødelokale	65
Almindeligt lokale (bl.a. klasselokaler)	123
Mellemstort lokale (bl.a. faglokaler, dobbeltklasselokaler og lokale 1 på Danasvej)	184
Stort lokale (bl.a. Metronomen og Medborgersalen på Danasvej)	255
Sale, aulaer mv. (bl.a. gymnastiksale, skoleaulaer og Bibliotekssalen)	608
Ønskes Bibliotekssalen lejet med betjentbistand vil udgiften pr. time udgøre	1.233
Lokaleudstyr udover timelejen, såfremt udlån sker i ferier og i øvrigt uden for normal åbningstid	513
Overnatningsgebyr	53
Frederiksberg Svømmehal og Flintholm Svømmehal	
<u>Svømmehal, familieområde og luksusafdeling</u>	
Svømmehal enkelt, voksen	72
Svømmehal 12 klip, voksen	717
Svømmehal månedskort, voksen	467
Svømmehal enkelt, børn (indtil 15 år)	38
Svømmehal 12 klip, børn (indtil 15 år)	380
Svømmehal månedskort, børn	277
Luksusafdelingen (kun voksne)	88
Luksusafdelingen (kun voksne), 12 klip	880
Luksusafdelingen (kun voksne) 1 måneds	831
Svømmehal familie, 2 voksne + 2 børn	179
Svømmehal familie, 2 voksne + 1 barn	162
Svømmehal familie, 1 voksne + 2 barn	125
Svømmehal, man-fre 07-15, alle	38
Svømmehal, man-fre 07-15, alle, 12 klip	380
Pensionist, man-fre 07-15 (med helbredstillægskort) - Frb	0
Pensionist, man-fre 15-21 & lør-søn - Frb	50
Pensionist, man-fre 15-21 & lør-søn, 12 klip - Frb	500
<u>Kurbadet</u>	
Kurbadet (kun voksne)	201
Kurbadet (kun voksne) 6 klip	1.005
Kurbadet Plus (kun voksne) inkl. håndklæde, frugt og kildevand	234
Kurbadet (kun voksne) primetime	217
Kurbadet (kun voksne) primetime 6 klip	1.087

Beløb i hele kr.	Budgetforslag 2024
Pensionister i kurbadet	168
Pensionister i kurbadet 6 klip	842
Pensionister primetime i kurbadet	185
Pensionister primetime i kurbadet 6 klip	924
<u>Varmtvandsbassin</u>	
Tilkøb	16
Babysvømning 1 voksen + 1 baby	76
Babysvømning 1 voksen + 1 baby, 12 klip	761
Babysvømning tillæg for 1 voksen	72
Babysvømning 8 ugers hold	967
Babysvømning 17 ugers hold	1.935
Øvrige gebyrer og brugerbetaling m.v.	
<u>Råden over vejareal:</u>	
Skurvogn (pr. 3x5 m areal pr. dag)	90
Container (pr. 3x5 m areal pr. dag)	90
Bigbags, opsætning på vejareal, (pr. dag)	52
Byggeplads (pr. m ² pr. måned)	58
<u>Stillads (pr. dag pr. stillads):</u>	
0,0 - 25,0 m	42
25,0 – 50,0 m	79
Over 50 m	136
Mobilkran, lift o.l.	90
Hejs og stilladstårn samt aflæsningsplatform (pr. m ² pr. måned)	52
Pølsestader, halvårligt	1.500
Juletræsstader, pr. sæson	1.500
Mobilt gadesalg, halvårligt	1.500
Faste studepladser, halvårligt	1.500
Indbringelse af sag for Huslejenævnet	345
Indbringelse af sag for Beboerklagenævnet	161
Forhåndsgodkendelse i Huslejenævnet	576
Tillægsgebyr for udlejere i sag, hvor lejerne får 100% medhold i huslejenævnet	6.597
Besigtigelse forud for lejelovens § 19, stk. 2-modernisering	4.398
Adresseoplysninger pr. stk.	90
Bopælsattester pr. stk.	90
Vurderingsattester pr. stk.	140
Loppe studepladser, store	734
Loppe studepladser, små	440
Studeplads – Rådhusplads/lørdage	135
Fortovsrenhold Vejniveau 3, inderste 40 cm*	13
Fortovsrenhold Vejniveau 4', inderste 40 cm*	25
Fortovsrenhold Vejniveau 3, Øvrigt fortov*	67
Fortovsrenhold Vejniveau 3', Øvrigt fortov*	11
Fortovsrenhold Vejniveau 4', Øvrigt fortov*	21
Fortovsrenhold Vejniveau 5, Øvrigt fortov*	57
Rottebekæmpelse, promille af ejendomsværdien	0,0387‰
*Der tillægges 25% moms ved opkrævning.	
Frederiksberg Kommunes kirkegårde	
Gravsteder, erhvervelse af brugsret	
<u>Frederiksberg ældre Kirkegård:</u>	

Beløb i hele kr.	Budgetforslag 2024
Kistegravsted pr. 3m2 i 20 år	7.718
Urnegravsted pr. 1m2 i 10 år	1.430
<u>Solbjerg parkkirkegård og Søndermark kirkegård:</u>	
Kistegravsted pr. 3m2 i 20 år	3.872
Urnegravsted pr. 1m2 i 10 år	1.430
Askefællesgrav i 10 år	2.066
Kistefællesgrav i 20 år	9.753
Kistefællesgrav til barn under 12 år i 10 år	4.874
Urnepladser, erhvervelse af brugsret	
Urneplads i 10 år, brugsretsleje fra	2.035
Graves gravning	
<u>Kistegrav:</u>	
Familiegravsted i almindelig dybde	6.366
Familiegravsted i almindelig dybde (lørdag)	8.088
Familiegravsted i alm. dybde til barn u. 12 år	2.213
Familiegravsted i alm. dybde til barn u. 12 år (lørdag)	3.705
Familiegravsted i dobbelt dybde uanset alder	7.535
Kistefællesgrav	6.366
Kistefællesgrav (lørdag)	8.088
Kistefællesgrav til barn under 12 år	2.213
Børn, dødfødt kistefælles (kun indenbys)	723
<u>Urnegrav:</u>	
Familiegravsted	887
Familiegravsted (lørdag)	3.144
Askefællesgrav	731
Opbevaring af urner	
Opbevaring af urner (efter 3 måneder)	115
Ligbrænding:	
Indenbys borger 15 år og derover	2.480
Indenbys borger under 15 år	1.672
Udenbys borger 15 år og derover	2.700
Udenbys borger under 15 år	1.959
<i>Note: Ligbrændingstakster er siden 2. behandlingen ændret ved KB 14.11.2022, sag 242</i>	
Diverse vedrørende kirkegårde	
Udlægning af blomster efter bisættelse i Frederiksberg Kirke (man-fre)	723
Leje af orgel uden organist	205
Omhældningsgebyr (urner)	313
Miljø	
<u>Gebyr for anmeldelse af jordflytning</u>	
Grundtakst per første time	700
Tillægstakst per påbegyndt ½ time herefter	231
Renovation	
<i>Nedenstående gebyrer, kr. ekskl. moms</i>	
Virksomheder	
<u>Genbrugsstation</u>	
<i>Genbrugsstation, per besøg</i>	
Personbil	128
Kassevogn	216
Ladvogn	216

Beløb i hele kr.	Budgetforslag 2024
Farligt affald, 0-10 kg.	116
Farligt affald, 10-25 kg.	212
<u>Restaffald (dagrenovationslignende)</u>	
Afhentningssted, pr. stk.	1.265
Beholderrumfang, pr. 100 liter ved ugentlig tømning	828
<u>Genanvendeligt affald</u>	
Deltagelse i afhentningsordninger, ved affaldsmængde svarende til en husholdning (efter tilmelding), per år	1.579
<u>Konkret anvisning af byggeaffald</u>	
Konkret anvisning af byggeaffald per time	419
Husholdninger	
<u>Dagrenovation (vedr. husholdninger)</u>	
Afhentningssted, pr. stk.	1.100
Beholderrumfang, pr. 100 liter ved ugentlig tømning	720
<u>Genanvendeligt affald m.v. (vedr. husholdninger)</u>	
Madaffald	316
Storskrald, løst	180
Haveaffald, beholder/løst	50
Glas	90
Papir	50
Pap	170
Plast	260
Metal	30
Tekstiler	65
Farligt affald	100
Genbrugsstationer	295
Administration	62
I alt, pr. husholdning	1.668
<u>Særlige ydelser (vedr. husholdninger)</u>	
Storskrald, container pr. bestilling	2.292
Haveaffald, container pr. bestilling	1.648
Bestilling af ekstra beholdere, pr. beholder	451
Bestilling af ekstra tømning, pr. gang	150
Forgæves kørsel af bestilt container til storskrald eller haveaffald, timepris (ny - den erstatter gebyr pr. afhentning)	442
Forgæves kørsel ved bestilt beholder til glas pr. gang	103
Beholdervask, pr. beholder til dagrenovation under 1 m ³	193
Leje af mobile affaldsrum	30.085
Særgebyrer, ekskl. moms (husholdninger og virksomheder)	
Erstatning af beholdere m.v. og ekstrabeholdere:	
Ved bortkomst eller beskadigelse af beholder eller andet materiel af andre årsager end almindeligt brug og slitage samt ved behov for flere beholdere, end der er tilmeldt tømning, for eksempel til anvendelse under nedstyrtningssskakte, betaler grundejeren/virksomheden for indkøb og levering af ny beholder.	
Ukorrekt sortering:	
Ukorrekt sortering	430
Ukorrekt sortering, grove eller gentagende tilfælde	1.720
Ved ukorrekt sortering, der medfører tillægsbetaling fra behandlingsanlæg, viderefaktureres tillægsbetalingen til grundejeren eller virksomheden og tillægges et administrationsgebyr	
	215
Ekstraomkostninger forbundet med afhentning:	

Ved ekstraomkostninger forbundet med afhentning, hvor årsagen til ekstraomkostningerne kan henføres til grundejeren/virksomheden, herunder oprydning efter overfyldninger, tømninger under særlige forhold for eksempel midlertidige forhold på adgangsvejen eller afhentningsstedet samt ved udsætning i forbindelse med begivenheder og lignende, viderefaktureres grundejeren/virksomheden ekstraomkostningerne med et administrationsgebyr, dog maksimalt ét administrationsgebyr pr. måned

215

Betalingsforhold:

Fakturaer, der ikke betales rettidigt, tillægges et administrationsgebyr på kr. 200,00 ekskl. moms pr. rykkerskrivelse, dog maksimalt 2 skrivelser.

Noter vedrørende renovation:

1. Kolonihaver, der ikke benyttes i vinterperioden, betaler 0,67 gange gebyr for genanvendeligt affald med videre
2. For benyttelse af mobilsuganlæg til restaffald betales 0,8 gange gebyr for beholderrumfang. Ved nedbrud af mobilsug betales herudover almindelig takst for antal liter stillet til rådighed i almindelige beholdere i den periode, hvor ejendommen gør brug af sådanne beholdere til restaffald.
3. Ved komprimering af affaldet i ophalercontainere med komprimering betales 2,5 gange beholderumfang.

Takster Socialtilsyn Hovedstaden

Nedenstående intervaller henviser til antal pladser på det respektive tilbud.

Tilsyn m. døgntilbud (og regodkendelse):

1-7	37.300
8-24	44.760
25-49	74.601
50+	111.901

Nygodkendelse af døgntilbud:

1-7	33.374
8-24	40.049
25-49	66.748
50+	100.122

Væsentlig ændring af eksisterende godkendelse:

1-7	8.651
8-24	10.382
25-49	17.303
50+	25.954

Skærpet tilsyn (10 pct. af alm. takst pr. måned):

1-7	3.730
8-24	4.476
25-49	7.460
50+	11.190

Leasingoversigt

Leasingydelse 1.000 kr.	Budget	Budgetoverslag		
	2024	2025	2026	2027
Finansiell leasing, samlede leasingydelser	21.441	18.790	17.807	16.654
8 Nido Syntos Saltspredere	194	0	0	0
93 Kunstgranguirlander	61	61	61	61
Aveny-T Teater	1.401	1.401	1.401	1.401
Crystal Streetwasher	119	119	119	0
Dennis El-renovationsbil	6.364	6.364	6.364	6.364
El-Renovationsvogne	1.207	1.207	1.207	1.207
Flintholm Svømmehal	3.472	3.472	3.472	3.472
Fuso Canter 7C15	150	150	75	0
Fuso Canter 7C18	150	150	75	0
Heatweed	272	272	204	0
Holder Muvo redskabsbærer	821	821	821	410
Juleguirlander	6	6	6	6
Legepladsudstyr	46	0	0	0
Maxus eDeliver9 chassis 150Kwh	783	783	783	783
Muvo redskabsbærer	265	75	0	0
Muvo redskabsbærer EURO6	151	0	0	0
Parkeringskælder	2.173	2.173	2.173	2.173
PC'ere, Lenovo-model (L14)	2.761	690	0	0
Renault Master Z.E.	88	88	88	88
Schmidt E-Swingo 200	269	269	269	0
Væksthuset Aveny-T Teater	690	690	690	690
Operationel leasing, samlede leasingydelser	33	3	0	0
Renault Kangoo	33	3	0	0

Noter: Kommunen har udover ovenstående leasingaftaler indgået kontrakt om leasingfinansiering af yderligere én parkeringskælder til en værdi af 123 mio. kr., som forventes at stå færdig i 2024. Ydelsesoversigten er baseret på årsopgørelsen fra KommuneLeasing pr. 31/12 2022. Restgælden på finansielle leasingaftaler medregnes ved opgørelse af kommunens langfristede gæld.

Økonomiske målsætninger

Økonomisk Politik

De økonomiske målsætninger fastlægges i kommunens økonomiske politik. Den seneste vedtagne politik (Budget 2023) omfatter følgende syv temaer:

1. Balance mellem udgifter og indtægter
2. Overholdelse af økonomiaftaler og budgetlov mm.
3. Ansvarlighed og rettidig omhu i den løbende økonomistyring
4. Bæredygtigt gældsniveau
5. Finansiell strategi og risikopolitik
6. Effektiv drift
7. Investeringer i fremtiden

Økonomisk Politik omfatter en række mål, som fremgår nedenfor. Herudover indeholder Finansiell Strategi og Risikopolitik et sæt mere tekniske mål for kapitalforvaltning mv.

Balance mellem udgifter og indtægter

Frederiksberg Kommune har som målsætning, at der opnås balance mellem udgifter og indtægter senest i sidste år af budgetperioden. Herunder er den strukturelle balance positiv i alle fire budgetår.

Frederiksberg Kommune har som målsætning, at kassebeholdningen ultimo året udgør minimum 300 mio. kr. inklusiv deponering tillagt 60 mio. kr. i udisponeret reserve vedr. Hospitalsgrunden. Målsætningen skal som udgangspunkt være opnået senest i sidste år af budgetperioden, dog må kassebeholdningen i den mellemliggende periode aldrig være lavere end KL's skøn for robusthed på ca. 200 mio. kr. i ultimo-likviditet. Det generelle mål fraviges for budget 2023 med henvisning til den statslige sanktion for skattestigning.

Overholdelse af økonomiaftaler og budgetlov mm.

Frederiksberg Kommune vil overholde de årlige økonomiaftaler mellem KL og regeringen.

Ansvarlighed og rettidig omhu i den løbende økonomistyring

I Frederiksberg Kommune overholdes budgetterne. I Frederiksberg Kommune gives der ikke ufinansierede tillægsbevillinger.

Bæredygtigt gældsniveau

Frederiksberg Kommune afdrager løbende på den langfristede gæld. Frederiksberg Kommune optager kun ny langfristet gæld til:

1. Investeringer som fremtidige generationer får glæde af, det vil sige hvor aktivet har særligt lang levetid og kommer fremtidige generationer til gode (metro, finansiell leasing).
2. Formål kommunen ikke har indflydelse på (selvejende institutionernes gæld) eller hvor kommunen ikke selv finansierer ydelserne (alment boligbyggeri og klimatilpasning).
3. Øvrige låneadgangsgivende formål eller gældsposter, såfremt deponerede midler er frigivne.

Effektiv drift

Frederiksberg Kommune vil med budgetvedtagelser og øvrige løbende prioriteringer sikre, at kommunens langsigtede økonomiske bæredygtighed understøttes. Det skal blandt andet ske gennem opfyldelse af følgende målsætninger:

1. Frederiksberg Kommune vil fastholde sin position, som en af landets mest effektivt drevne kommuner.
2. Frederiksberg Kommune har et ambitiøst effektiviseringsprogram, som sikrer omprioritering inden for servicerammen og sikrer en bæredygtig økonomi – under hensyntagen til målsætningerne for kassebeholdningens størrelse.
3. Frederiksberg Kommune disponerer forbedringer på demografiudgifterne til sikring af kassebeholdningen, ligesom merudgifter til demografi indgår i den tværgående prioritering af økonomien.

Investeringer i fremtiden

Frederiksberg Kommune har prioriterede anlægsinvesteringer, sådan at det finansierede anlægsniveau kan tilgodese både kapacitetstilpasning, vedligeholdelse af den kommunale aktivmasse og udvikling af byen.

Frederiksberg Kommune arbejder med udvikling af kapacitets- og vedligeholdelsesplaner på de forskellige fagområder.

Frederiksberg Kommune inddrager byens langsigtede udviklings- og investeringsbehov i budgetlægningen.

Pris- og lønfremskrivningsprocenter

Budget 2024-27 tager udgangspunkt i overslagsårene i budget 2023-26. Hertil er tillagt opgaveændringer samt et nyt skøn for pris- og lønudviklingen. Skønnet, som er anvendt i budgettet, er udmeldt af KL i juni 2023, og indeholder også et revideret pris- og lønskøn for 2023. Fremskrivningen af de enkelte arter i budgetåret samt fremskrivningen inkl. ændring af bagudrettede skøn fremgår af tabellen nedenfor.

Da skønnene for 2023 samlet set er opjusteret i forhold til sidste år, betyder det, at mens KL's gennemsnitlige stigningsprocent fra 2023-2024 er 4,13 pct., er den anvendte fremskrivning 4,81 pct.

Pris- og lønfremskrivning fra budget 2023 til budgetforslag 2024

Pris- og lønfremskrivning fra budget 2023 til budgetforslag 2024			
Art	Beskrivelse	Fremskrivning 2023-24 Pct.	Anvendt fremskrivning B2024-27, indeholdende ændringer for 2023 Pct.
1	Lønninger	4,07	3,92
17	Refusioner	4,07	3,92
22	Fødevarer	3,00	5,76
23	Brændsel og drivmidler	0,17	2,62
25	Køb af jord og nye bygninger (inkl. moms)	-0,50	-10,46
26	Køb af jord og bygninger (ekskl. moms)	-0,50	-10,46
27	Anskaffelser	3,61	7,56
29	Øvrige varekøb	2,47	5,69
40	Tjenesteydelser uden moms	5,10	7,90
4097	Budgetkonto, intern afregning	3,45	4,67
4098	Køb i andet EU-land (renovationsområdet)	5,10	7,90
4099	Køb i andet EU-land	5,10	7,90
45	Entreprenør- og håndværkerydelser	2,80	4,52
46	Betalinger til staten	3,46	3,61
47	Betalinger til kommuner	4,13	4,81
48	Betalinger til regioner	3,56	3,71
49	Øvrige tjenesteydelser m.v.	5,10	7,90
51	Tjenestemandspensioner m.v.	4,07	3,92
52	Overførsler til personer	3,30	3,28
59	Øvrige tilskud og overførsler	5,10	7,44
6	Finansudgifter	0,00	0,00
71	Egne huslejeindtægter	4,13	4,81
72	Salg af produkter og ydelser	4,13	4,81
76	Betalinger fra staten	4,13	4,81
77	Betalinger fra kommuner	4,13	4,81
78	Betalinger fra regioner	4,13	4,81
79	Øvrige indtægter	4,13	4,81
8	Finansindtægter	0,00	0,00
8010	Finansindtægter - Budget	3,30	3,28
86	Statstilskud	0,00	0,00
8610	Statstilskud - Budget	3,30	3,28
91	Overførte lønninger	4,07	3,92
92	Overførte varekøb	2,63	5,86
94	Overførte tjenesteydelser	4,14	5,38
97	Interne indtægter	4,26	6,81
Gennemsnitlig stigning på drift		4,13	4,81

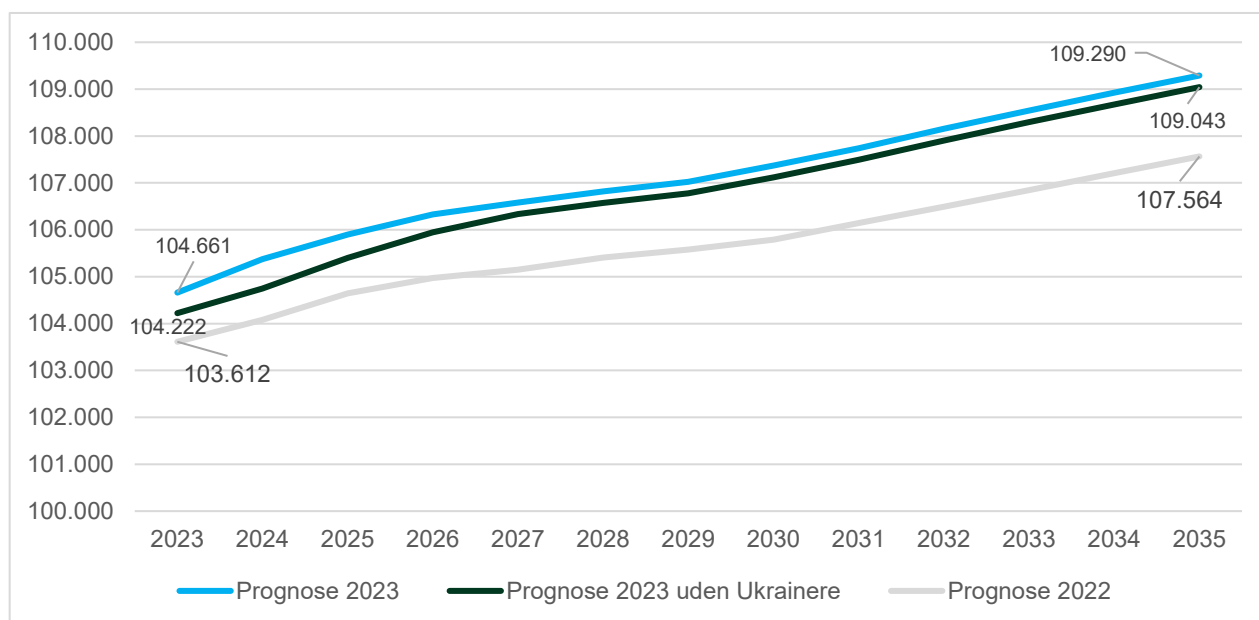

Frederiksberg Kommunes befolkningsprognose 2023

Frederiksberg Kommunes befolkningsprognose udgør et væsentligt grundlag for udarbejdelsen af kommunens budgetrammer, ligesom den udgør grundlaget for befolkningsudviklingen i forvaltningsområdernes sektorplanlægning.

Befolkningsprognosen for Frederiksberg Kommune er behandlet af Magistraten 17. april 2023. Den forventede befolkningsudvikling i kommunen frem til 2035 er vist i *figur 1*. Der er beregnet to befolkningsprognoser, en indeholdende et skøn for ukrainere bosat i Frederiksberg Kommune i prognoseperioden (blå kurve) og en uden (grøn kurve). Det er prognosen uden ukrainere, der som udgangspunkt er anvendt som grundlag for demografiregulering og kapacitetsprognoser. Det fremgår af figuren, at befolkningsudviklingen i prognose 2023 (grøn kurve) forventes at være højere end forventet i prognose 2022 (grå kurve). Folketallet for 1 januar 2035 er opjusteret med 1.726 borgere i forhold til prognose 2022. 1.049 af disse skyldes afvigelser i forhold til allerede realiserede statustal pr. 1. januar 2023. Den resterende del på 677 skyldes forskydninger i det forventede antal boliger, det forventede antal flygtninge samt genberegning af fertilitet, dødelighed og flyttemønstre.

Figur 1. Udvikling i befolkningstallet i Frederiksberg Kommune, 2023-2035

Forventet befolkningsudvikling 2023-2035

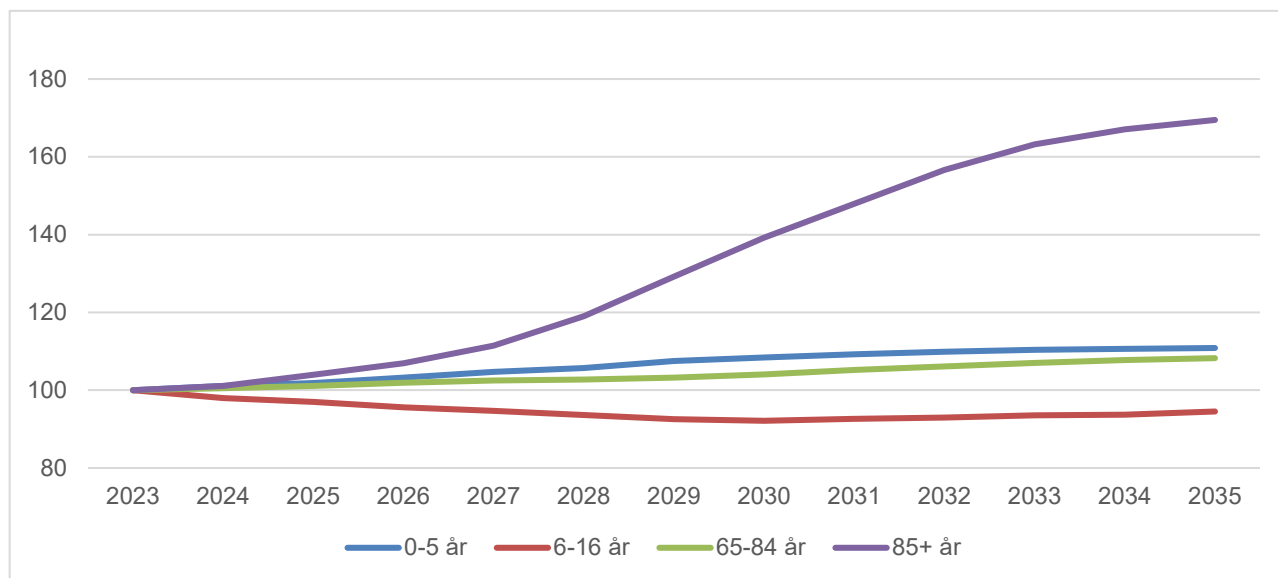
Frem mod 2035 forventes befolkningen i alt at vokse fra 104.661 borgere i 2023 til 109.043 borgere i 2035, det vil sige 4.382 personer i alt. *Tabel 1* viser befolkningsudviklingen i prognosen fordelt på aldersgrupper.

Tabel 1: Frederiksberg Kommunes befolkningsprognose (ekskl. ukrainere) fordelt på udvalgte aldersgrupper

Befolkning pr. 1. januar	2023	2024	2025	2026	2027	2028	..2035
0-5 år	6.617	6.691	6.741	6.829	6.931	6.994	7.335
6-16 år	10.064	9.864	9.761	9.624	9.526	9.424	9.511
17-24 år	11.929	12.241	12.466	12.572	12.581	12.619	12.637
25-29 år	11.175	11.249	11.308	11.384	11.362	11.305	11.491
30-39 år	15.759	15.826	16.077	16.271	16.406	16.525	16.771
40-64 år	30.441	30.526	30.544	30.562	30.628	30.597	30.163
65-84 år	15.961	16.051	16.135	16.274	16.363	16.401	17.277
85+ år	2.276	2.302	2.367	2.434	2.536	2.709	3.857

Befolkningsudviklingen har betydning for børne-, undervisnings- og ældreområdet, hvor dele af budgetrammerne demografireguleres, samt for kommunens indtægter i tilskuds- og udligningssystemet. Udviklingen på de demografiregulerede aldersgrupper fremgår nedenfor.

Figur 2. Indekseret (2023=100) udvikling i udvalgte aldersgrupper

- *Dagtilbud*: Antallet af 0-5 årige stiger let henover hele prognoseperioden. Totalt set forventes en vækst i befolkningsgruppen på 718 personer. I budgetperioden forventes en stigning på 314 personer.
- *Skoler*: Antallet af 6-16 årige falder frem til slutningen af prognoseperioden og vil i de sidste år stabilisere sig. I prognoseperioden forventes et fald på 553 personer. I budgetperioden forventes et fald på 538 personer.
- *Ældre*: Antallet af 65-84 årige forventes at stige gennem hele prognoseperioden. Totalt set forventes en stigning på 1.316 personer med 440 personer i budgetperioden. Derudover forventes antallet af 85+ årige at stige gennem hele prognoseperioden, og særligt kraftigt fra 2027. I prognoseperioden forventes en stigning på 1.581 personer, mens der forventes en stigning på 260 i budgetperioden.

Med befolkningsprognose 2023 vil Frederiksberg fortsat være en ung kommune relativt til landsgennemsnittet. Forsørgerbrøken - andelen af borgere uden for arbejdsstyrken set i forhold til andelen i den erhvervsaktive

alder - forventes frem mod 2035 ikke at forandre sig markant, mens den på landsplan forventes at være stigende. Frederiksbergs befolkning er, og forventes dermed stadig i fremtiden at være, yngre end den gennemsnitlige danske befolkning.